

Stockholms stads industriella verk.

Industriverksstyrelsen.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket». Styrelsen sammanträdde minst en gång varje månad.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Vid den kommunala omorganisationen år 1920 sammanfördes förvaltningen av Stockholms stads vattenledningsverk samt gasverk och elektricitetsverk under en gemensam styrelse, benämnd *styrelsen över Stockholms stads industriella verk*. Denna trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Industriverksstyrelsen har till uppgift att handha förvaltningen av stadens vattenlednings-, gas- och elektricitetsverk ävensom vattenfall, andra fastigheter och anläggningar, som av staden för dessa verk användas eller förvärfvas, jämte för hithörande ändamål utförda ledningar och andra anläggningar. På styrelsen ankommer att antaga och entlediga entreprenörer för vatten-, gas- och elektriska ledningar samt, efter hälsovårdsnämndens hörande, avloppsledningar.

Stadsfullmäktiges prövning underställas de styrelsens beslut, som angå taxa och reglemente för begagnande av vatten, gas och elektricitet från de kommunala verken, grunder för bestämmande av priset för den allmänna gatubelysningen, där ej överenskomstelse härom kan komma till stånd med vederbörande nämnd, samt gasens värmevärde. I början av varje år skall styrelsen till gatunämnden avlämna uppgift å de arbeten i stadens gator, som skola under året utföras. I fråga om gatubelysningen har styrelsen att ställa sig till efterrättelse av gatunämnden meddelade beslut.

Industriverksstyrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två kalenderår. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid styrelsens sammanträden äga direktören för vattenledningsverket samt direktören för gas- och elektricitetsverken närvara och var för sitt förvaltningsområde deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar anteck-

nade till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer överingenjör vid gas- och elektricitetsverken med avseende å ärende, som av honom inför styrelsen föredrages.

Delegerade av styrelsen, bestående av ordföranden, vice ordföranden, jämte suppleant för denne, samt en ledamot jämte suppleant, äga att mellan styrelsens sammanträden tillsammans med direktören för vattenledningsverket, resp. direktören för gas- och elektricitetsverken, och under förutsättning att meningsskiljaktighet ej råder, fatta beslut i frågor av mindre räckvidd eller av särskilt brådskande natur, med skyldighet för delegerade att vid styrelsens närmast infallande sammanträde anmäla sålunda fattade beslut.

Instruktion m. m. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads industriella verk, fastställd av k. mt: 19 mars 1920, med ändr. 29 maj 1925 samt 11 juli och 1 aug. 1930. Arbetsordning för styrelsen över Stockholms stads industriella verk jämte instruktion för direktören för vattenledningsverket, direktören och överingenjörerna vid gas- och elektricitetsverken samt styrelsens sekreterare, antagen av industriverksstyrelsen 27 mars 1931.

Stat år 1937. Utgifter: 47,826,600 kr. (däruv att täckas med lånemedel 8,550,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1936 beviljade lånemedelsanslag 400,000 kr.); inkomster: 51,653,000 kr.

Industriverksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Björklund, C. G., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar, utom tisdagar och fredagar, 11—12.

Vice ordförande.

Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Andersson, Carl W., assistent.

Andersson, J. Edvin, ombudsman, stadsfullm.

***Dahl, J. A.**, smed.

***Hed-Larson, A.**, köpman, stadsfullm.

***Tibblom, E. O.**, direktör.

Suppleanter.¹⁾

Eriksson, A., ombudsman.
 Henning, K. A., direktör, stadsfullm.
 Lundström, P. J., ekonomichef.
 *Mårtensson, N. U. H., civilingenjör.
 *Sjöström, O. V., förbundsordförande.
 *Törnqvist, K. G. G., professor, stadsfullm.

Sekreterare.

Nyström, E. G. V. (se nedan).

Delegerade av styrelsen.

Björklund, C. G., ordf.; Styрман, G. A., vice ordf.; Andersson, J. Edvin: Törnqvist, K. G. G. (suppl.); Anderson, Carl W. (suppl.).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av industriverksstyrelsens och löneavtalsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Brodén, E. H., civilingenjör.
 Qvarfordt, S. B., förmän, ordf.
 Sund, C. G. M., posttjänsteman.

Suppleanter:

Emtell, H. A., ingenjör.
 Kulin, H. V., chaufför.

Industriverksstyrelsens expedition.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14).

Expeditionen förestås av sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid styrelsens och dess delegerades sammanträden. Sekreteraren är tillika styrelsens ombudsman och tjänstgör i sådan egenskap jämväl hos styrelsen underställda förvaltningar.

Sekreterare och ombudsman

(11,160 kr.).

Nyström, E. G. V.; träffas 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).

En korrespondent och registrator (3,000 kr.).

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola ordföranden samt ledamöterna hrr Carl W. Anderson, J. Edvin Andersson och Dahl vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Lundström, Sjöström och Eriksson i nu nämnd ordning samt ledamöterna hrr Styрман, Hed-Larson och Tjeblo i första hand av suppleanterna hrr Henning, Törnqvist och Mårtensson i nu nämnd ordning.

Vattenledningsverket.

Torsgatan 30, Va. (postgirokonto nr 908); t. »vattenledningsverket»; expeditionstid: 9—16,30 (lördagar och dag före helgdag 9—14) (för telefonmeddelanden hela dygnet t. »vattenledningsverket»); direktörens och avdelningschefernas mottagningstid (därest icke annat angives): 13—14, lördag och dag före helgdag 13—13,30.
 Norsborgsverket: Norsborg; t. Norsborg 10, 44 och 4 (förrådet).

Lovöverket: Lovön; t. Drottningholm 45, 180 och 181.

Staden erhåller vattenledningsvatten från två vattenverk, Norsborgsverket och Lovöverket.

Norsborgsverket är beläget vid Norsborg i Botkyrka socken, mellan Bornsjön och Mälaren. Vattnet, som utgöres av ytvatten från Bornsjön och Mälaren samt grundvatten från Sturehovsfältet, renas i huvudsak genom sandfiltrering och klorering.

Lovöverket är beläget å Lovön invid Mörbyfjärden. Vattnet, som toges från Mörbyfjärden, renas enligt en kombinerad kemisk och mekanisk metod, innebärande en kemisk utfällning av föroreningarna samt därpå följande snabbfiltrering och klorering.

För vattendistributionen finnas vattenreservoarer vid sjön Trekanten, i Årstalunden, Vanadislunden och vid Ugglevikskällan samt ett vattentorn jämte pumpverk vid Mosebacketorg. För tryckets höjande inom vissa områden finnas förutom Mosebackeverket två pumpverk i Enskede, ett i Mälärhöjden, ett i Hjorthagen, ett å Skinnarviksberget, ett vid Pålundet, ett i Stadshagen, ett i Nockeby, ett vid Kristineberg, ett vid Kungsklippan, ett vid Fredhäll och ett vid Hammarby samt ett provisoriskt pumpverk i Äppelviken.

Under vattenledningsverkets förvaltning stå även de lantegendomar, som av staden inköpts för anläggningen av Norsborgsverket och för kontrollen av vattentillflödena till Bornsjön (jfr sid. 260). Inseendet över jordbruket å dessa lantegendomar handhaves av en agronom och tillsynen och skötseln av därå befintliga skogar av en jägmästare med biträde av två skogvaktare.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms vattenledningsverk, antaget av SF 29 juni 1925, med ändr. 3 dec. 1928 och 16 nov. 1936. Taxa å vatten från Stockholms vattenledningsverk, antagen av SF 17 nov. 1924, med ändr. 15 dec. 1926 och 16 nov. 1936. Enligt denna taxa utlämnas vatten endast genom vattenmätare; priset utgör 20 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning).

Stat år 1937. Utgifter: 9,888,500 kr. (därav att täckas med lånemedel 3,675,000 kr.); inkomster: 7,863,000 kr.

IV

Direktör (27).

Åberg, E. M. (förordn. t. o. m. ³⁰/9 1944).

Expeditionen.

Kontorsskrivare och registrator (9).

Söderberg, H. E. (Norah).

En *kontorsskrivare* (7).

Förste vaktmästare (7).

Moberg, K. G. E.

Tre *extra telefonister* (1,980—1,740 kr.),
en *extra kontorsvakt* (1,200 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (23).

Garberg, E. V.

Extra ingenjör (7,560 kr.).

Holmberg, K. G. E.

Norsborgsverket.

Ingenjör och föreståndare (21).

Helleday, W. H.

Övermaskinist (16).

Forsman, P. G. N.

En *biträdande övermaskinist* (15), en
verkmästare (14), tre *maskinister* (12), en
automobilförare (7), en *extra maskinist*
(4,140 kr.), en *filtervakt* (3,300 kr.) samt (vid
1937 års början) 61 arbetare.

Bokhållare (15).

Lundgren, C. A.

En *kontorsskrivare* (11), en *kontors-
skrivare* (7).

Lövöverket.

Övermaskinist (16).

Carlsson, Hj. P.

En *biträdande övermaskinist* (15), en
maskinist (12), tre *extra maskinister* (3,840
—3,540 kr.), en *extra kontorsskrivare* (3,840
kr.) samt (vid 1937 års början) 19 arbetare.

Laboratoriet

(vid Norsborgsverket och Lovöverket).

Extra ingenjör och kemist

(laboratorieföreståndare) (6,480 kr.).

Westberg, N. K. G.

Två *extra laboranter* (4,800—4,140 kr.),
ett *extra laboratoriebiträde* (2,520 kr.).

Bornsjöegendomarna.

Agronom

(gemensam med fastighetskontoret; se sid. 101).
Nisbeth, C. W. C:son; mottagningstid: tisdagar
10—12.

Jägmästare (1,500 kr.).

Öhrström, C. A. (jfr sid. 101).

Två *skogvaktare* (3,420—3,180 kr.).

Distributionen.

Förste ingenjör (23).

Dahlöf, G. A.

Extra ingenjör (7,200 kr.).

Nycander, P. H. T.

Rörnätsavdelningen.

Rörnätsingenjör (20).

Svensson, E. D.

Extra ingenjör (6,900 kr.).

Nordenstahl, N. G. E.

Tre *verkmästare* (15), en *övermaskinist*
(15), en *verkmästare* (12), femton *distrikts-
förmän* (10), två *automobilförare* (8), en
kontorsskrivare (7), två *extra verkmästare*
(4,800—4,500 kr.), en *extra maskinist* (3,840
kr.), tre *extra kontorsskrivare* (4,440—3,240
kr.) samt (vid 1937 års början) 201 arbetare.

Inspektionsavdelningen.

Ingenjör för inspektionen (19).

Alrutz, E. T.; mottagningstid 9—10 och 13—
14.

Extra ingenjörer (5,700—4,500 kr.).

Andersson, R. A.; mottagningstid 9—10 och 13
—14; Kjellstrand, G. H.

En *underinspektör* (14), en *kontorsskri-
vare* (7), fyra *extra besiktningsmän* (4,140
—2,940 kr.), fyra *extra kontorsskrivare* (3,060
—2,100 kr.).

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör, verkstadsföreståndare (18).

Forsman, F. A.

Extra ingenjör (4,500 kr.).

Ahlberg, K. J. W.

En *verkmästare* (14), två *extra verk-
mästare* (4,800—4,500 kr.), tre *extra kon-
torsskrivare* (3,300—1,980 kr.) samt (vid
1937 års början) 52 arbetare.

Förrådsavdelningen.

Förrådsförvaltare (18).

Mannerdahl, K. G.

Bokhållare.**Sandell, C. G. (15); Gehrenhult, M. H. V. (13).**

En *förrådsmästare* (12), två *extra förrådsmästare* (4,800—4,180 kr.), en *kontorskrivare* (11), fem *extra kontorskrivare* 3,540—2,100 kr.).

Byrå för tekniska utredningar.*Byråingenjör* (21).**Lindquist, E. G. W.***Ingenjör, konstruktör* (17).**Isaksson, J. O.***Extra ingenjörer* (6,840—4,200 kr.).**Björklund, H.; Wessel, J.; Odenstad, S. S.; Rindgård, E. E.**

En *extra konstruktör* (4,500 kr.), två *extra ritare* (5,400—3,660 kr.), två *ritbiträden* (7), två *extra ritbiträden* (2,640—2,280 kr.).

Kameralavdelningen.**Bokföring och kassa.***Föreståndare* (18).¹⁾Vakant, *tf. Ekebohm, N. K. K.* (se nedan).**Bokhållare.****Enblom, K. J. E. (17); Billhart, F. O. (13).***Kontorsskrivare och kassör* (11).**Hallberg, Dagmar A.**

Två *kontorsskrivare* (7), två *extra kontorsskrivare* (3,300—2,820 kr.), en *extra vaktmästare* (2,100 kr.).

Debiteringskontoret.²⁾*Föreståndare* (18).¹⁾**Ekebohm, N. K. K., kamrerare** (se ovan).**Bokhållare** (17).**Erikson, T. K. I.**

Två *kontorsskrivare* (7), fem *extra kontorsskrivare* (2,760—1,980 kr.), en *vaktmästare* (6) (tjl. och förordn. som *extra avläsare*), nio *extra avläsare* (3,900—3,660 kr.), en *extra vaktmästare* (1,980 kr.), två *extra kontorsvakter* 1,200—900 kr.).

¹⁾ Föreståndaren (18) å debiteringskontoret uppehåller jämväl befattningen som föreståndare för bokföring och kassa och åtnjuter härför jämte egen avlöning i ordinarie befattning tilläggsersättning å 1,080 kr. förutom rörligt tillägg.

²⁾ Debiteringskontoret ombesörjer jämväl för gatunämndens räkning debitering av gatuhållningsavgifter.

Nybyggnadsavdelningen.

(Lovöverket).

En *extra verkmästare* (4,500 kr.), tre *extra bitr. verkmästare* (4,200—3,900 kr.) samt (vid 1937 års början) 28 arbetare.

Vattenledningsentreprenörer.

Se sid. 270.

Gas- och elektricitetsverken.**Direktörskontoret.**

(Gemensamt för båda verken.)

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket»; expeditionstid: 9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14.

Direktör (30).

Kleman, C. F. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1940), mottagningstid: 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—13,30.

Aktuarie

(tilläggsarvode 900 kr.).

Lindqvist, C. E. O., bokhållare (18).**Gasverket.**

Torsgatan 22, Va. (postgirokonto nr 60), t. »gasverket»; expeditionstid: 9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14; mottagningstid för överingenjör, kontorschef och avdelningschefer: 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—13,30. Be- träffande koks försäljningens och Värta- gasverkets adresser och telefoner m. m. se nedan.

Vid stadens gasverk, Värtagasverket vid Lilla Värtan, tillverkas gasen numera uteslutande i kammarugnar. Fem gasklockor äro i bruk, varav fyra äro belägna vid verket och en vid Sabbatsberg. Gasen användes numera huvudsakligen till värmeändamål (angående gatubelysning med gas, se sid. 270).

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av gas från Stockholms gasverk, antaget av SF 16 dec. 1912, med ändr. Taxa för gas, levererad från Stockholms gasverk, antagen av SF 19 dec. 1923, med ändr.; enligt denna taxa utgör gaspriset f. n. 10 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning). SF hava fastställt bestämmelser rörande leverans av gas till Sundbyberg (29 april 1912), till Råsunda (16 juni 1913), till Nya Hagalund

IV

(29 juni 1914) och till Huvudsta (20 juni 1929). SF hava därjämte bemyndigat industriverkstyrelsen att besluta om leverans av gas till enstaka anläggningar utom staden.

Stat år 1937. Utgifter: 15,168,900 kr. (därav att täckas med lånemedel 2,000,000 kr.; inkomster: 15,625,000 kr.

Överingenjör (27).

Hultman, G. H. (förordn. t. o. m. 28/2 1940).

Kontorschef (21).

Tegnér, U. V.

Administrationen.

Bokföringskontoret.

Förste bokförare (18).

Widfond, S. A., kamrerare.

Bokhållare.

Alsén, J. A. H. (17); Nord, I. C. W. (15); Schalin, M. H. (13).

Ett *kontorsbiträde* (5), en *extra kontorskrivare* (3,060 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,580 kr.), en *kontorsvakt* (1,020 kr.).

Kassakontoret.

Kassörer.

Svensson, N. G. A. (18); Morén, O. W. (17).

En *extra bokhållare* (4,200 kr.), en *vaktmästare* (6), tre *polleträknare* (2,760—1,200 kr.), en *kontorsvakt* (1,020 kr.).

Kansliet.

Korrespondensavdelningen.

Bokhållare.

Larsson, C. J. (17), korrespondent; Lundberg, N. S. (13).

Tre *stenografer* (7), ett *extra kontorsbiträde* (2,100 kr.).

Registraturen.

Bokhållare.

Forssell, K. G. (15); Schwartz, T. G. (13).

En *extra bokhållare* (3,900 kr.), en *extra kontorsskrivare* (3,060 kr.).

Förste vaktmästare (7).

Johansson, F. A. O.

En *extra vaktmästare* (1,980 kr.), en *kontorsvakt* (900 kr.).

Koksförsäljningen.

Torsgatan 22, 3 tr., Va. (postgirokonto nr 60); t. >gasverkets koksförsäljning; expeditionstid: 9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14.

Kamrerare (19)

(personligt lönetillägg 2,000 kr.).

Bengtsson, J. E. Y.

Bokhållare (17).

Carell, S. T.

Bokhållare och kassör (15).

Håkansson, G. H.

Bokhållare.

Sabel, G. E. (15); Holm, C. E. A. (13).

En *extra bokhållare* (3,300 kr.), två *eldningskonsulenter* (5,400—4,500 kr.), fem *extra kontorsbiträden* (2,820—1,980 kr.), en *kontorsvakt* (1,020 kr.).

Värtagasverket.

Värtan; t. 23 30 90; expeditionstid: 8,30—16,30, lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30.

Förste ingenjör för driften (24).

Lidberg, K. S.

Gastillverkningsavdelningen.

Driftchef (22).

Fredriksson, V. J. V.

Förste gasmästare (17).

Ekman, O. G.

Tre *gasmästare* (15), en *verkmästare* (15).

Biproduktsavdelningen.

Ingenjör för driften (20).

Strömberg, B. W.

Förste verkmästare (17).

Eriksson, J. G.

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör för driften (20)

(nuv. inneh. kvarstår å 1911 års lönestat: grupp 14, konjunkturtillägg 2,000 kr., bostad, värme, lyse och planteringsland).

Dahlin, O. B.

Förste verkmästare (17).

Andersson, E. D.

En *verkmästare* (15).

Koksavdelningen.

Ingenjör för driften (20).

Jeanson, K. B. H.

Förste verkmästare (17).

Ström, G. A.

En verkmästare (15).

*Byråavdelningen.**Byråingenjör* (22).

Molin, A. G.

Extra ingenjör (6,000 kr.).

Kignell, E. P.

En *extra konstruktör* (5,100 kr.), två *extra ritare* (5,100—4,200 kr.), två *extra ritbiträden* (3,240—2,340 kr.).

*Laboratoriet.**Laboratorieföreståndare* (19).

Qvarfort, S. G.

Extra ingenjör (5,100 kr.).

Dahlbeck, S. W.

Fyra *extra kemister* och en *extra laborant* (5,400—3,300 kr.), en *laboratorievakt* (900 kr.).

*Bokföringsavdelningen.**Kamrerare* (19).

Malmberg, E. K. G.

Bokhållare.

Idholm, K. G. (17); Gihl, C. I. E., Jaensson, K. B., Sköld, E. E. E., Andersson, V. G. (15); Rehnberg, A. O., Stenfalk, A. G., Johansson, A. W. F. (13).

Ett *kontorsbiträde* (5), två *extra kontorsbiträden* (2,100—1,980 kr.), två *kontorsvakter* (1,380—840 kr.).

*Förrådskontoret.**Förrådsförvaltare* (18).

Bergstrand, K. H.

Bokhållare.

Törngren, B. T. O. (17); Strandberg, K. W. (15); Ericson, H. T. S., Lind, J. I. F. (13)

En *förrådsmästare* (13).*Nybyggnadsavdelningen.**Arbetschef* (7,500 kr.).

Hainer, N. G.

En *extra kontrollant* (6,000 kr.), två *extra ritare* (4,200—2,700 kr.).

Dessutom vid Värtagasverket: sju *förmän* (12), nio *förmän* (11), sju *förmän* (10), en *extra förmän* (3,840 kr.), tre *förrådsvakter* (6), sex *portvakter* (6) samt (vid 1937 års början) 305 arbetare.

*Distributionens första avdelning.**Förste ingenjör* (24).

Hybbinette, N. F.

*Rörnäts- och gatubelysningsavdelningen.**Ingenjör* (20).

Wilner, H. A. S.

Extra ingenjör (6,000 kr.).

Hanson, A. T.

Förste verkmästare (17).

Larsson, E. J.

Två verkmästare (15).

Föreståndare för kartbyrån (15).

Stenberg, N. G.

Tre *extra kartritare* (5,100—3,240 kr.), två *extra ritbiträden* (2,100—1,860 kr.).

*Mätare- och kontrollavdelningen.**Ingenjörer.*

Larson, J. V. (20); Stenberg, C. F. L. (18).

Extra ingenjörer (4,500—3,300 kr.).

Taflin, L.; Levander, G. E.

Verkmästare (15).

Edlund, E. K.

Bokhållare.

Nilsson, G. D., Fröding, V. K. H. (15); Staaf, H. K. (13).

En *extra bokhållare* (2,520 kr.), en *kontorsvakt* (1,620 kr.).

*Bokföringsavdelningen.**Bokhållare.*

Hultström, F. G. (17); Gustavsson, K. G. H.; Tidal, A. F. (13).

En *kontorsskrivare* (7).*Förrådskontoret.**Förrådsförvaltare* (18).

Rossing, C. A. E.

Bokhållare.

Bergschöld, F. E. (17); Fredrikson, E. G. (15); Samuelson, K. A. V., Berg, I. J. (13).

En *förrådsmästare* (13), två *förrådsvakter* (6), fyra *extra kontorsbiträden* och *telefonister* (2,820—2,100 kr.), en *kontorsvakt* (1,020 kr.).

Uppbördsavdelningen.

Uppbördschef (19).

Jörne, T.

Bokhållare (17).

Jönsson, E. W. (räkningskontoret); Ekstrand, G. M. (avläsning och inkassering); Schönhult, S. I. M. (expedition).

Bokhållare.

Harlén, C. G. (15); Johannisson, G. V., Widegren, E. M., Johnson, J. A. G., Halling, G. K., Sjöstedt, K. B. E., Hultell, I. G. R., Hofstedt, J. E. (13).

Tre extra bokhållare (3,900—2,520 kr.), två kontorsskrivare (9), fyra kontorsskrivare (7), fyra kontorsbiträden (5), elva extra kontorsbiträden (2,820—1,680 kr.), tre uppbördsförmän (12) (därav en tjl. med förordn. som föreståndare vid gasverkets norra utställning; å förmansbefattningen en uppbördsman förordn.), en extra uppbördsförmän (4,800 kr.), fyra centraluppbördsförmän (11), trettioåtta uppbördsförmän (10) (därav nio vakanta och tre tjl.), fjorton extra uppbördsförmän (3,660—2,700 kr.) (därav tre tf. uppbördsförmän (10)), fem kontorsvakter (2,100—900 kr.).

Dessutom en förmän (11), tre förmän (10), två förmän (9) (därav en vakant), tre extra förmän (4,140—3,120 kr.), en klockvakt (5) samt (vid 1937 års början) 150 arbetare.

Distributionens andra avdelning.

Förste ingenjör (24).

Cederström, E. B.

Byrå för tekniska utredningar.

Byråingenjör (22).

Vakant, tf. Holmgren, G. M. (se nedan).

Extra byråingenjör (7,920 kr.).

Wennerbärg, P. A.

Extra ingenjör (5,100 kr.).

Holmqvist, R. F. R.

En extra konstruktör (5,700 kr.), två extra ritare (4,500 kr.), en extra laborant (4,200 kr.), ett ritbiträde (1,860 kr.), en kontorsvakt (1,020 kr.).

Provköket.

Torsgatan 26, Va.

Hemkonsulenter (3,840—3,540 kr.).

Engnes, f. Frisk, Margit M. L.; Carlsson, f. Almgren, B. Constance M.

Installations- och verkstadsavdelningen.

Ingenjör (19).

Larsson, K.

Förste verkmästare (17).

Karlsson, K. L.; Södergård, E. E. E.

Bokhållare.

Gillstedt, A. H. (17); Ceder, O. V. (13).

En extra bokhållare (3,900 kr.), ett kontorsbiträde (5), en kontorsvakt (900 kr.).

Ackvisionsavdelningen samt kundtjänst.

Byråingenjör (22).

Vakant, tf. Holmgren, G. M.

Ingenjör (18).

Schylow, T. E.

Extra ingenjörer (7,920—6,300 kr.).

Holmgren, G. M., tjl. (se ovan); Nilsson, B. M.

Norra utställningen.

Kungsgatan 54, C.; t. »gasverket»; utställningen hålles öppen 9—17.

Föreståndare (6,000 kr.).

Magnusson, C. O., uppbördsförmän (12), tjl. (se uppbördsavdelningen).

Ett extra utställningsbiträde (3,180 kr.).

Södra utställningen.

Blå Bodarna 4, Sö.; t. »gasverket»; utställningen hålles öppen 9—17.

Föreståndare (4,440 kr.).

Pettersson, E. G. E.

En extra utställningsvakt (1,020 kr.).

Dessutom en förmän (11), tre förmän (10), två extra förmän (4,440—3,420 kr.), en värmeledningsskötare och reparatör (7), två automobilförare (7), tre portvakter (5) samt (vid 1937 års början) 88 arbetare.

Elektricitetsverket.

Tulegatan 13 (postadress: Stockholm 19; postgirokonto nr 80); t. »elverket»; expeditionstid: 9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14; mottagningstid för överingenjörer, kontorschef och avdelningschefer: 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—13,30.

Stadens behov av elektrisk energi tillgodoses genom två av staden anlagda elektricitetsverk,

nämigen ett ångkraftverk, benämnt Värtaverket, och ett vattenkraftverk, benämnt Untraverket, samt genom överförande av elektrisk energi från Lanforsens och Krångede kraftverk, i vilka staden är delägare. Den från Untraverket, Lanforsen och Krångede erhållna elektriska energien transformeras vid Värtaverket till lägre spänning. För transformering m. m. hava i olika delar av staden inrättats understationer (se sid. 266).

Värtaverket, som numera i huvudsak tjänstgör som spetsbelastnings- och reservstation, har en maskineffekt av omkr. 110,000 kW.

Vid Untraverket, som är beläget i Söderfors socken i Uppsala län, erhålles vattenkraften från ett antal av staden inköpta forsar i Dalälven. Från Untraverket kunna 30,000 kW erhållas (fem turbiner, därav fyra å 7,500 och en å 9,000 kW).

Staden har tillsammans med Sandvikens jernverksaktiebolag gått i författning om utbyggande av den nedanför Untraverket i Dalälven belägna Lanforsen. För detta ändamål har bildats ett bolag, Lanforsens kraftaktiebolag, i vilket Stockholms stad ingått som delägare med $\frac{2}{3}$ och Sandvikens jernverksaktiebolag med $\frac{1}{3}$ av aktiekapitalet. Fallet är avsett att utbyggas successivt. F. n. erhåller staden intill 18,000 kW från Lanforsen och beräknas, när fallet är fullt utbyggt, kunna erhålla 24,000 kW.

Staden har vidare förvärvat 2,100 aktier i Krångede aktiebolag och därigenom erhållit delägarrikt med $\frac{6}{10}$ i Krångedefallen, de mest betydande fallen i Indalsälven. (Övriga delägare i nämnda bolag äro Sandvikens jernverk, Fagersta bruk, SKF-Hofors bruk, Bergslagens gemensamma kraftförvaltning och Korsnäsverken.) Den å staden ankommande andelen av den producerade energimängden beräknas vid fullständig utbyggnad komma att uppgå till c:a 30,000 kW. Leveransen av energi från Krångede började den 13 juli 1936. Vid nuvarande utbyggnad utgör Stockholms andel och abonnerad effekt tillsammans 14,000 kW.

Den till konsumenterna levererade elektriska energien utgöres av likström, 2×220 V och 600—800 V. trefasström 3×220 V, 6,000 V och 30,000 V. För borgerliga behov utgjorde under år 1936 likström 2×220 V 74 % och trefasström 3×220 V 26 %. Likströmsförbrukningen hålles praktiskt taget konstant, under det att tillväxten kommer på växelströmssystemet. För transformeringen till lågspänd växelström hava inom olika delar av staden anordnats inalles 156 transformatorstationer och -kiosker samt 10 stolptransformatorer.

För att tillförsäkra staden möjlighet att fylla dess framtida behov av vattenkraft har staden inköpt aktier i aktiebolaget Svarthålsforsen och därmed förvärvat äganderätten till större delen (c:a 80 %) av den i Indalsälven belägna Svarthålsforsen. Forsen, som ännu icke är utbyggt, beräknas fullt utbyggt och efter vissa sjöregleringar kunna lämna 45,000 kW.

Genom delägarskapet i Krångede aktiebolag har staden vidare tillförsäkrats viss rätt att å den för bolagets intressenter gemensamma kraftledningen överföra kraft söderut även från Svarthålsforsen, när detta fall kan bliva utbyggt.

Distributionen av elektrisk energi ombesörjes i regel direkt av elektricitetsverket, men beträffande Brännkyrka och Enskede församlingar (utom Liljeholmen och de kommunala stadsplaneområdena) samt vissa angränsande delar av Nacka församling handhaves distributionen av den av elektricitetsverket levererade elektriska energien av ett särskilt av konsumenterna under stadens medverkan bildat aktiebolag, Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag. Detta bolag har ett aktiekapital av c:a 700,000 kr., varav staden äger aktier till ett nominellt värde av c:a 607,000 kr.

Beträffande formerna för stadens representation i ovan omnämnda aktiebolag (jfr sid. 314) må nämnas, att staden i a. Svarthålsforsen och Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag representeras av industriverksstyrelsen, som äger att å resp. bolagstämmor rösta för stadens aktier ävensom utöva övriga på aktieinnehavet grundade befogenheter. I Lanforsens kraftaktiebolag och Krångede aktiebolag tillkomma däremot nämnda befogenheter drätselnämnden, ehuru med den inskränkningen, att nämnden vid utseende av stadens representanter i styrelsen för Lanforsens kraftaktiebolag är bunden av bolagsordningens föreskrift, att ordföranden i industriverksstyrelsen, direktören för gas- och elektricitetsverken och en av överingenjörerna vid elektricitetsverket skola vara självskrivna ledamöter samt förste ingenjören för elektricitetsverkets drift självskriven suppleant i bolagets styrelse, ävensom att de övriga ledamöter och suppleanter i bolagets styrelse, som staden äger rätt att utse, skola utses bland industriverksstyrelsens ledamöter och suppleanter.

Industriverksstyrelsen har bemyndigats att ingå som medlem i Dalälvens vattenregleringsföretag, som utgör en sammanslutning av ägare till vattenfall i Dalälvens flodsystem och har till ändamål att till gemensam nytta för medlemmarna reglera vattenframrinningen i Dalälven och dess tillflöden. Med hänsyn till stadens äganderätt till större delen av Svarthålsforsen (se ovan) har industriverksstyrelsen vidare ingått som medlem i Indalsälvens vattenregleringsföretag.

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av elektrisk ström från Stockholms elektricitetsverk, antaget av SF 16 dec. 1912, med ändr. Taxa för elektrisk energi, levererad från Stockholms elektricitetsverk, antagen av SF 16 nov. 1936; enligt denna taxa utgör priset för belysning 25 öre per kWh (med rabatt för större förbrukning) och för motorström en fast grundavgift av 12 kr. per konsument och år samt en förbrukningsavgift av 12 öre per kWh.

IV

Dessutom finnes för bostäder ytterligare tre taxor, nämligen B 2: en fast årlig avgift, beroende på lägenhetens yttinnehåll + 10 öre per kWh, B 3: en fast årlig avgift, dubbelt så stor som i B 2 + 6 öre per kWh samt B 4: en fast årlig avgift lika med B 2 + 12 kr. per abonnerad kW + 3 öre per kWh under och 10 öre per kWh över abonnemangsgränsen. För yrkeslägenheter finnas analoga tariffer. SF hava därjämte bemyndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av elektrisk energi till enstaka anläggningar utom staden.

Stat år 1937. Utgifter: 22,769,200 kr. (därav att täckas med lånemedel 2,875,000 kr.; dessutom inom linjen fört, år 1936 beviljat lånemedelsanslag 400,000 kr.); inkomster: 28,165,000 kr.

Överingenjörer (27).

Laurell, K. J. (förordn. t. o. m. $31/3$ 1946), för avdelningarna för drift, produktion och fördelning i stora drag av energi med därtill hörande utvidgnings- och byggnadsarbeten.

Holm, Y. V. (förordn. t. o. m. $31/3$ 1946), för avdelningarna för distribution, uppbörd och förråd samt taxor, akquisition och propaganda.

Kontorschef (21).

Pihlstedt, E. E.

Bokföringskontoret.

Förste bokförare (18).

Edholm, J. A., kamerare.

Bokhållare.

Bergwall, C. T. (17); **Lindström, V. R. A.,** **Fagerell, J. V. W.,** **Eriksson, N. G. J.** (15); **Guldbrand, S. G.,** **Johanson, G. M.,** **Jacobsson, E. H.** (13).

En *extra kontorsskrivare* (2,940 kr.); två *extra kontorsbiträden* (2,580—2,340 kr.).

Kassakontoret.

Kassör (18).

Carlsson, A. T.

Bokhållare.

Ullman, P. R. (17); **Hellgren, H. M.** (13).

Ett *kontorsbiträde* (5), ett *extra kontorsbiträde* (1,860 kr.), en *uppbördsman* (10), en *kontorsvakt*.

Kansliet.

Bokhållare (18).

Gustafsson, K. F., kansliföreståndare.

Bokhållare.

Alsén, E. D. J. (15); **Pettersson, E. H.** tjl. (se sid. 101), *tf.* **Danielson, G. L.** (13).

Två *extra bokhållare* (4,200—3,900 kr.), en *kontorsskrivare* (9), fyra *stenografer* (7) (därav en tjl. för tjänstgöring vid stadskansliet och en vakant), två *kontorsbiträden* (5), tio *extra kontorsbiträden* (2,760—1,680 kr.), åtta *kontorsvakter* och *hissförare*.

Driften.

Förste ingenjör (24).

Richson, E. H.

Extra ingenjör

(med partiell tjänstgöring; för vissa utredningsarbeten rörande vattenkraftsfrågor m. m.) (4,000 kr.).

Sundelin, C. H. J.

Elektriska konstruktionskontoret.

Konstruktionschef (12,000 kr.).

Andreason, E. M. (se nedan).

Extra ingenjör (8,160 kr.).

Ryman, E. S.

Fyra *extra konstruktörer* (5,700—5,100 kr.), tre *verkmästare* (15), nio *extra ritare* (4,800—3,300 kr.), två *extra ritbiträden* (2,280—1,800 kr.).

Centrala driftkontoret och understationerna.

Driftchef (22).

Andreason, E. M., tjl. (se ovan), *tf.* **Berg, O. T.** (se nedan).

Ingenjör (20).

Berg, O. T., tjl. (se ovan), *tf.* **Larsson, K. Elov** (se nedan).

Extra ingenjörer (6,300—3,900 kr.).

Nyquist, B. L. F.; **Larsson, K. Elov** (se ovan); **Lindborg, D. E.**

Förste verkmästare (17).

Hammarlund, K. A.

Två *verkmästare* (15), en *extra verkmästare* (4,800 kr.).

Tulestationen.

Kungstensgatan 23 (postadress: *Stockholm 19*); t. 32 27 57.

Fyra *stationsförmän* (12).

Brunkebergssationen.

Mäster Samuelsgatan 21, C.; t. 11 08 73.

Fyra *stationsförmän* (12).

Östermalmsstationen.

Styrmansgatan 48, Ö.; t. 62 60 53.

Fyra *stationsförmän* (12).

Kronobergsstationen.

Kungsholmsgatan 55—57, K.; t. 50 75 06.

Fyra stationsförmän (12).

Katarinastationen.

Kapellgränd 12, Sö.; t. 41 37 76.

Fyra stationsförmän (12).

Högalidsstationen.

Krutmakargatan 33, Sö.; t. 43 14 57.

Fyra stationsförmän (12).

Djurgårdsstationen.

Djurgården, Ö.; t. 61 38 23.

Driften automatisk.

Enskedestationen.

Enskede 1; t. 43 34 43.

Fyra stationsförmän (10; dessutom tilläggsarvode 240 kr.).

Nybohovsstationen (Brännkyrka).

Stockholm 9; t. 43 48 90.

Fyra stationsförmän (10).

Lillsjöstationen (Bromma).

Lillsjönäs, Ulvsunda; t. 20 08 20.

Fyra stationsförmän (10; dessutom tilläggsarvode 240 kr.).

Danviksstationen.

Alsnögatan 12, Sö.; t. 43 92 33.

Driften automatisk.

Dessutom fem helautomatiska likriktarestationer, en i *Älsten*, en i *Örby*, en vid *Riddarhustorget* (i gamla rådhuset), en vid *Hammarbyhamnen* och en vid *Solnavägen*—

Karlbergsvägen.

Untraverket.

Postadress: Orrskog; t. Tierp 57.

Driftchef (22).

Hollstein, J. A. G.

Förste verkmästare (17).

Vakant.

Bokhållare (17).

Blom, E. H.

Ett verkmästarebiträde (8), en kontorsvakt.

Värtaverket.

Värtan; kontoret: t. 62 44 23, 62 44 24; maskinrummet: t. 62 44 47.

Driftchef (22).

Lindblad, B. E.

Ingenjör (20).

Gustavsson, F. H.

Extra ingenjörer (7,920—7,200 kr.).

Larsson, Karl E.; Svedblad, P. T.

Övermaskinist (17).

Schjörling, Y. G.

Förste verkmästare (17).

Råman, C. A.

Extra förste verkmästare (6,300 kr.).

Hellström, O.

Tre biträdande övermaskinister (15), en verkmästare (15) (tjl. och förordn. som extra förste verkmästare, se ovan), två extra verkmästare (5,400 kr.), ett extra ritbiträde (2,880 kr.).

Bokhållare.

Ström, N. D. (17); Trotter, J. K., Broström, T. (13).

En extra kontorsskrivare (2,640 kr.), en extra förrädsföreståndare (3,250 kr.), ett verkmästarebiträde (8), ett extra verkmästarebiträde (3,480 kr.), en extra portvakt (3,060 kr.), en kontorsvakt.

Dessutom för driften: tjugufem maskinister (12) (därav sex åtnjuta tilläggsarvode à 240 kr. för tjänstgöring som maskinistförmän, en är tjl. och förordn. som extra verkmästare samt en tjl. för tjänstgöring vid Lanforsens kraftaktiebolag), tio extra maskinister (4,140—3,840 kr.) (därav en förordn. som maskinist (12)), nio elektromaskinistförmän (12) (därav fem åtnjuta tilläggsarvode à 300 kr., en är tjl. och förordn. som extra verkmästare samt en tjl. för tjänstgöring vid Lanforsens kraftaktiebolag), en stationsförmän (12), fem förmän (12) (därav en tjl. och förordn. som verkmästare (15)), sex extra förmän (4,500—3,840 kr.), två förmän (11) (därav en tjl. och förordn. som förmän (12)), fyra stationsförmän (10) (därav en tjl. och förordn. som elektromaskinistförmän (12) samt en tjl. och förordn. som extra förmän), två batteriförmän (10), två förmän (10) (därav en tjl. och förordn. som förmän (11)), fyrtioåttio elektromaskinister (9) (därav tjugunio åtnjuta tilläggsarvode à 240 kr. för tjänstgöring som förste elektromaskinister samt fyra äro tjl. och förordn. dels två som stationsförmän (10), dels en som förmän (10) och en som extra förmän), tre extra elektromaskinister (3,720—3,480 kr.) (därav två förordn. som elektromaskinister (9)) samt (vid 1937 års början) 264 arbetare.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Lundberg, T.

Iv

Ingenjör (20).

Egnell, E. A.

Ingenjörer (19).

Dalén, G. E. A.; Wrangel, H. W.

Extra ingenjör (5,700 kr.).

Lindberg, S. E.

Inspektör (17).

Rosenqvist, C. A. B.

Tre *extra inspektörer* (5,400 kr.), en *verkmästare* (15), fem *extra besiktningsmän* (4,800—3,600 kr.), två *extra ritare* (3,300 kr.), en *förman* (10), två *extra förmän* (4 140—3,660 kr.), ett *verkmästarbiträde* (8), ett *extra verkmästarbiträde* (1,620 kr.).

Bokhållare (18).

Sundstrand, G. D., kontrollör.

Bokhållare.

Mathson, L. A. W. (17); Grandell, J. G., Wirén, C. G. L., Kristoffersson, J. (15); Holmberg, O. G:son, Wisell, E. B., Lambert, K. G. L., Karlén, K. H. H., Nilsson, E. G., Rapp, A. M., Runngren, E. G. K. (13).

En *extra bokhållare* (2,520 kr.), en *kontorsskrivare* (7), fyra *extra kontorsskrivare* (3,060—2,460 kr.), två *kontorsbiträden* (5), sexton *extra kontorsbiträden* (2,580—1,680 kr.), ett *extra ritbiträde* (2,340 kr.), nio *kontorsvakter*.

Distributionens andra avdelning.

Förste ingenjör

(9,600 kr.).

Carlsson, G.

Extra ingenjör (7,920 kr.).

Welmer, P. G.

Utställning.

Regeringsgatan 11, C.; t. 10 66 27, 20 10 02; öppen 9—17 (juni—augusti lördagar 9—15).

Föreståndare (6,900 kr.).

Nissar, J. W., förman (se nedan).

Fem *extra biträden* (4,800—1,980 kr.), en *extra konsulent* (4,140 kr.).

Ledningsnät och gatubelysning.

Förste ingenjör (24).

Block, J. L.

Ingenjör (20).

Holmqvist, E. T.

Ingenjör (19)

(nuv. inneh. kvarstår å 1911 års lönestat: grupp 13, konjunktur tillägg 1,500 kr., bostad, värme och lyse).

Ringström, R. G.

Extra ingenjör

(arbetsledare vid byggandet av kraftledningar) (9,600 kr.).

Hansson, P.

Extra ingenjörer (6,600—6,300 kr.).

Bergstedt, A. E.; Samuelsson, B. D. N.

Förste verkmästare (17)

(personligt lönetillägg 600 kr.).

Ohrling, A. W.

En *extra ingenjör* (4,500 kr.), två *verkmästare* (15) (därav en med personligt lönetillägg 450 kr.), två *extra verkmästare* (5,880—5,100 kr.).

Bokhållare.

Ramberg, J. S. (15); Palmberg, C. G. L., tjf. (se sid. 283), Gilljam, E. W. (13).

En *extra konstruktör* (6,000 kr.), en *extra föreståndare för kartkontoret* (5,100 kr.), två *extra ritare* (4,800—4,200 kr.), nio *extra ritbiträden* (3,540—1,200 kr.), en *extra kopist* (1,860 kr.).

Dessutom vid ledningsnät och gatubelysning: fyra *förmän* (12) (därav två tjf. och förordn. som extra verkmästare), en *förman* (11), två *förmän* (10), fem *extra förmän* (4,440—3,840 kr.) (därav två förordn. som förmän (12)), ett *extra verkmästarbiträde* (2,880 kr.) samt (vid 1937 års början) 291 arbetare.

Byrå för tekniska utredningar.

Byråingenjörer (22).

Widström, A. D.; Erikson, E.

Extra byråingenjörer (9,000—8,160 kr.).

Dahlgren, F. A.; Olsson, G. I.

En *extra ritare* (4,800 kr.).

Verkstäderna.

Verkstadsingenjör (7,920 kr.).

Hogen, K.

Förste verkmästare (17).

Hjärtqvist, J. F. E.

Två *verkmästare* (15), två *förmän* (12), två *förmän* (11), en *förman* (10), två *extra förmän* (4,440 kr.), ett *verkmästarbiträde*

(8), en *automobilförare* (7), en *extra automobilförare* (3,540 kr.), en *värmeledningsskötare och reparatör* (7), tre *extra portvakter* (3,180—3,060 kr.) samt (vid 1937 års början) 170 *arbetare*.

Uppbördsavdelningen.

Uppbördschef (19).

Östervall, C. J.

Expedition för strömsäkerheter.

Bokhållare.

Österman, G. H. (17); Millstein, O. F. M. (15); Ohlsson, J. A. (13).

Avläsning och inkassering.

Bokhållare.

Ericsson, G. E. (17); Rydberg, W. O. (15); Hülphers, S. F., Mesterton, C. J. (13).

Strömbokföring och kontroll.

Bokhållare (18).

Gustafsson, K. G. A., kontrollör.

Bokhållare.

Wetzdorff, K. E. B. (15); Biriell, E. P. V., Möller, E. O. V., Molin, G. P., Westerlund, G. A. V., Schenström, G. F., O'Konor, K. E., Jonsson, T. A., Lejdström, H. E. C. J., Söderström, S. E., Thörne, O. F., Hansell, B. G., *tf.* (13).

Räkningsexpedition.

Bokhållare.

Kjellqvist, F. J. H. (17); Löfgren, K. R. (15); Gustafson, T. (13).

Dessutom vid uppbördsavdelningen: två *extra bokhållare* (4,200 kr.), två *kontorskrivare* (9), tre *kontorsskrivare* (7), fyra *extra kontorsskrivare* (3,060—2,760 kr.), fyra *kontorsbiträden* (5), tjugufem *extra kontorsbiträden* (2,580—1,680 kr.), en *mätarekontrollant* (13), sex *förmän* (12) (därav en *tjl.* och förordn. som föreståndare för elektricitetsverkets utställning), nio *centraluppbördsmän* (11) (därav en *tjl.* och förordn. som förman (12), femtioen *uppbördsmän* (10) (därav en *tjl.* och förordn. som centraluppbördsman (11), fjorton *extra uppbördsmän* (3,660—2,940 kr.), tre *uppbördsmannaaspiranter* (2,280—1,980 kr.), åtta *kontorsvakter*.

Intendentskontoret.

Förrådsintendent (20).

Stenrot, J. A. T.

Inköp.

Bokhållare.

Svartengren, C. A. (17); Thunholm, D. N. V., Lagerquist, K. H. (15); Allmér, K. G. (13).

Räkningsgranskning m. m.

Bokhållare.

Ericsson, K. E. M. (17); Eriksson, E. H. (13).

Förråd och bokföring.

Extra ingenjör (6,600 kr.).

Gustafsson, A. W.

Bokhållare.

Söderlind, R. D., Trotz, G. (15); Söderberg, K. S. (13).

Dessutom vid intendentskontoret: fyra *extra bokhållare* (4,200—3,900 kr.) (därav en *tjl.* för tjänstgöring vid folkskoledirektionen), en *förman* (12) (transportmästare, ett *extra transportmästarbiträde* (3,480 kr.), ett *extra biträde* (3,480 kr.), två *kontorsvakter*.

Huvudförrådet.

Kungstensgatan 23, Va.

En *förrådsmästare* (13), tre *förrådsvakter* (6), ett *extra förrådsbiträde* (2,880 kr.), fem *förrådsarbetare*.

Värtaförrådet.

Se Värtaverket.

Untraförrådet.

Se Untraverket.

Husbyggnadsavdelningen.

Arbetschef (12,000 kr.).

Hansson, A. G.

Arkitekt (8,100 kr.).

de Frumerie, G.

Byggnadsingenjörer (7,800—7,200 kr.).

Andersson, G. N.; Eigert, R. E.; Barke, K. F.

En *extra verkmästare* (5,400 kr.), sex *extra ritare* (4,800—4,500 kr.), en *extra förman* (4,200 kr.) samt 56 *arbetare* (vid 1937 års början).

Belysning av gator och allmänna platser.

Gas- och elektricitetsverken ombesörja belysningen av gator och allmänna platser. Belysningen sker dels med gas, dels med elektricitet och dels med fotogen.

IV

Gas- och fotogenbelysningen.

Antalet för gatubelysning avsedda lyktor utgjorde vid 1937 års ingång: gaslyktor 1,871 st. och fotogenlyktor 12 st. Gas- och fotogenbelysningen ombesörjes av lykttändarpersonalen. Staden är indelad i två lykttändardistrikt, vardera med en förman och 12 resp. 17 lykttändare (se nedan).

Stat år 1937: Utgifter (förutom gasförbrukning, ränta och amortering): 165,000 kr.

Avlöningar. Förmän: lönegrupp 9. Lykttändare: 3,696 kr.

Gaslykttändardistriktet.

1:a distriktet.

Vaktrum: Krumakargatan 10, Sö.

Personal: 1 förman och 12 lykttändare.

2:a distriktet.

Vaktrum: Skeppargatan 38, Ö., och Gamla Brogatan 49, C.

Personal: 1 förman och 17 lykttändare.

Inalles sålunda 2 förmän och 29 lykttändare.

Elektriska belysningen.

Antalet för gatubelysning avsedda elektriska lampor utgjorde vid 1937 års ingång 21,145 st. Den elektriska gatubelysningen tändes och släcks dels av stationspersonalen genom ett fjärrmanöversystem, dels genom automatiska anordningar. Tillsynen av gatubelysningen och verkställandet av erforderliga lampbyten ombesörjes av cirka 20 lampskötare.

Stat år 1937: Utgifter (förutom strömförbrukning): 490,000 kr.

Avlöningar. Lampskötare (timavlöning).

Vatten-, gas- och elektricitetsledningsentreprenörer.

Gas- och vattenledningsentreprenörer.

Arbete med nyanläggning, utsträckning, förändring eller reparation av till stadens gas- och vattenledningsverk anslutna ledningar får icke utföras av annan än den, som blivit av industriverksstyrelsen antagen som entreprenör för dylika arbeten.

Här nedan angivna entreprenörer äro av industriverksstyrelsen godkända även såsom avloppsledningsentreprenörer. Jämväl sådana entreprenörer antages av industriverksstyrelsen, dock att ansökan om erhållande av dylik entreprenörsrättighet icke må av styrelsen be-

viljas med mindre densamma blivit av hälsovårdsnämnden tillstyrkt (jfr sid. 124).

Reglementen. Bestämmelser rörande entreprenörsrättigheter för gas- och vattenledningsarbeten i Stockholm med instruktion för antagna entreprenörer, utfärdade av industriverksstyrelsen 2 maj 1924, med ändr. 26 april 1932.

(Firmainnehavarna äro ej i egenskap av entreprenörer upptagna i kommunalkalenderns personalavdelning.)

Ahlsien & C:o; Bråvallagatan 10, Va.; t. 30 60 48, 30 60 49.

Ahnner, Harald, ab.; Riddargatan 40, Ö.; t. 23 24 15.

Andersson & Ärneman, ab.; Drottninggatan 83, C.; t. 11 77 26, 11 77 45.

Berggrens rörledningsaffär, ab.; Sibyllegatan 41, Ö.; t. 61 22 20, 62 09 80.

Bergström, A. W.; Storsvängen 44, Mälarhöjden; t. Mälarhöjden 2 10 (för vattenledning; endast inom Mälarhöjden, Hägersten och Axelsberg).

Beskov & C:o, ab.; Högbergsgatan 30 A, Sö.; t. 23 05 25.

Björklund & Vedin, ab.; Linnégatan 56, Ö., t. 62 71 31, 62 71 32.

Björnberg, C. J.; Tegnérgatan 17, Va.; t. 10 92 51, 10 92 52, 10 92 53.

Bromma Rör; Alviksvägen 79, Äppelviken; t. 25 01 56 (endast inom Bromma, Enskede och Brännkyrka).

Calor, Värmelednings-ab.; Arbetargatan 32, K.; t. 23 18 25.

Carlsson, S. J., & C:o, ab.; Stora Katrineberg 24, Stockholm 9; t. 40 03 25, Liljeholmen 1 05 (endast inom Brännkyrka, Enskede och Bromma).

Centrala rörlednings-ab.; Sjalagårdsgatan 10, St.; t. 21 52 10, 21 89 10.

Clausens Gas- och Vattenledningsaffär, ab.; Tunnelgatan 16, C.; t. »Clausens».

Conilton, A., ab.; Hjärnegatan 6, K.; t. 50 10 75, 53 39 89.

Dahlgren, G. N.; Atlasgatan 12, Va.; t. 30 51 30; Skogsvägen 43, Enskede 1; t. 49 18 33.

Elfving, G., rörledningsaffär; Döbelnsgatan 19, Va.; t. 20 22 28, 21 21 78.

Eriksson & Olsson, ab.; Stockholmsvägen 59, Enskede 1; t. 49 07 96, 49 10 50, efter kontorstid 49 21 44 (endast inom Brännkyrka, Enskede och Bromma).

Fackföreningarnas byggnadsproduktion, förening u. p. a.; Barnhusgatan 20, C.; t. 23 20 35.

Färden, M., ab.; Kungstengsgatan 10, Va.; t. 23 18 30.

Fastighetstjänst, ab.; Barnhusgatan 4, C.; t. 20 96 42, 21 22 38, efter kontorstid 40 44 86.

Gas, vatten och värme, ab. Oxtorgsgatan 7, C.; t. 23 41 30.

Hagalunds nya installationsfirma; Liljegatan 10 och Södra Långgatan 5, Hagalund; t. Hagalund 2 28 och 4 19 (för gasledning; endast inom Solna och Sundbyberg).

Hammarsten, W., & Son; Spelviksvägen 7, Örby, Älvsjö 2; t. Örby 58 (för vattenledningar; endast inom Brännkyrka och Enskede).

Hansson, Carl, ab.; Torsgatan 21, Va.; t. 30 58 11, 33 55 07.

Hellman & Son, rörlednings-ab.; Varvsgatan 10 A, Sö.; t. 43 11 57.

Installatör, ab.; Norrlandsgatan 9, C.; t. 23 24 55.

Johansson, Joh. A.; Nyodlingssvägen 26, Älsten; t. 25 35 97 (endast inom Bromma).

Johansson, J. L., & C:o, ab.; Birger Jarlsgatan 108, Va.; t. 23 17 50.

Jonsson, J. A., ab.; Ramviksvägen 208—210, Stureby; t. 49 40 73, 49 42 78, efter kontorstid 42 24 10 (endast inom Brännkyrka, Enskede och Bromma).

Jurell, R., & C:o, ab.; Holländargatan 25, Va.; t. 20 00 36.

Kjellberg, G. W.; Vegagatan 8, Sundbyberg; t. Sundbyberg 12 51 (för gasledningar; endast inom Solna och Sundbyberg).

Korsners rörlednings-ab.; Rådmansgatan 59, Va.; t. 31 42 90, 31 42 95.

Liljeblads, Bröderna, rörledningsaffär.; Nytorrgsgatan 30, Sö.; t. 40 03 88, 41 23 69.

Lindberg, E. S. K.; Västmannagatan 27, Va.; t. 31 43 95 (för gasledningar; endast inom Solna och Sundbyberg).

Lindens rörlednings-ab.; Kungsgatan 73, K.; t. 50 35 28, 50 88 75, 53 22 42.

Ljungberg, J. A., & C:o; Sjalagårdsgatan 9, St.; t. 10 02 62, 20 27 19.

Lundholm, J. M., ab.; Hornsgatan 40, Sö.; t. 23 25 10.

Lundquist, Knut, ab.; Luntmakargatan 27, C.; t. 23 22 15.

Lundqvist, John, & C:o; Döbelnsgatan 54, Va.; t. 30 01 77, 30 35 19.

Montör, Rörlednings-ab.; Rensgatan 5, Va.; t. 23 06 40.

Naumburg, P., & C:o, ab.; Norrlandsgatan 24, C.; t. 23 20 30.

Nilsson, Nils & B., Rörlednings-ab.; Luntmakargatan 14, C.; t. 21 18 18, 21 18 23, 21 18 24, efter kontorstid 21 34 91, 32 05 64.

Nilssons, H., rörlednings-ab.; Torsgatan 40, Va.; t. 30 58 27, 30 58 47.

Norhagen, Alfred, ab.; Kungsholmstorg 6, K.; t. 53 47 50, 53 47 51.

Norrmalms rörledningsaffär, ab.; Drottninggatan 71 D, C.; t. 11 22 11, 20 07 35, 20 39 68, efter kontorstid 20 39 68, 30 33 27; filialer: Vidargatan 9, Va.; t. 30 72 23; Bjurholmsplan 23, Sö.; t. 40 72 53.

Nya rörlednings- och installations-ab., Kungsholmsgatan 65, K.; t. 50 46 98, efter kontorstid 49 08 18.

Pehrsson, K., Rörenreprenörfirman; Ulvsundavägen 8, Ulvsunda; t. 25 10 23, 25 61 45 (endast inom Bromma).

Rundquist, A., & C:o, ab.; Jakobsbergsgatan 23, C.; t. 23 18 35.

Rörinstallationer, ab., Valdur & C:o; Närkegatan 8, Sö.; t. 42 00 88, efter kontorstid 30 39 32, 40 92 43, 43 98 26.

Sandholm & C:o, Rörlednings-ab.; Regeringsgatan 56, C.; t. 23 27 55.

Sanitas, Rörlednings-ab., Vallingatan 19, C.; t. 11 46 45, 20 19 44, Råsunda 38.

Sel, ab. Installationsfirman; Kommendörsgatan 22, Ö., t. 60 73 18, 62 34 20, 62 34 21, 62 34 25; filial Stortorget 22, St.; t. 21 19 21.

Sjögren, Axel, & C:o, ab.; Mäster Samuelsgatan 34, C.; t. 23 34 70.

Sjögren, P. A., ab.; Mäster Samuelsgatan 16, C.; t. >P. A. Sjögren>.

Skattman, Knut, ab.; Birkagatan 21, Va.; t. 31 17 85, 31 24 79.

Solna rörledningsaffär, Stockholmssvägen 6, Råsunda; t. Råsunda 4 20 (för gasledningar; endast inom Solna och Sundbyberg).

Wahlgren, G. H.; Järnväggsgatan 86, Sundbyberg; t. Sundbyberg 11 83 (för gasledningar; endast inom Solna och Sundbyberg).

Widebergs, Sven, Eftr., K. Elmén; Idungatan 4, Va.; t. 31 60 78, 33 42 06.

Värme- & Sanitetkompaniet; Skeppargatan 51, Ö.; t. 60 87 10, 62 56 85, efter kontorstid 60 20 80, 61 02 51.

Elektricitetsverkets installatörer.

Arbete med nyanläggning, utsträckning, förändring eller reparation av till stadens elektricitetsverk anslutna elektriska ledningar och apparater får icke utföras av annan än den, som av industriverksstyrelsen antagits som installatör för dylika arbeten. Installatörer äro av två slag, *entreprenörer* och *installationsmästare*. Entreprenör äger rätt att utföra alla slag av installationsarbeten; installationsmästare däremot endast sådana arbeten av mindre omfattning (jfr nedan).

Reglemente. Bestämmelser rörande installatörsrättigheter för Stockholms elektricitetsverk, antagna av industriverksstyrelsen 27 febr. 1923, med tillägg 26 aug. 1927, 27 nov. och 18 dec. 1928 samt 28 febr. 1930.

(Firmainnehavarna äro ej i egenskap av installatörer upptagna i kommunalkalenderns personalavdelning.)

Efter arbetstidens slut kunna fel anmälas å följande telefonnummer: *Staden Mellan Broarna:* 11 20 69, *Norrmalm och Vasa-staden:* 20 00 58, 31 07 66, 31 34 24, 33 75 47; *Södermalm:* 40 01 73, 40 33 90, 43 06 43; *Kungsholmen:* 50 79 56, 50 97 77, 53 19 32; *Östermalm:* 62 34 20, 62 38 77, 62 55 71, 62 67 35; *Bromma:* 25 52 95.

Entreprenörer.

A. E. G., Elektriska ab., filial i Stockholm; Sveavägen 21, C.; t. >A. E. G.>.

IV

Allmänna svenska elektriska ab.; Klarabergsgatan 21, C.; t. »Asea»; hissavdelningen, Rosenlundsgatan 31, Sö.; t. »Asea Söder» eller »Luth & Rosén».

Brolin & Malmström, Elektriska ab. (f. d. Ahlsons elektriska ab.); Apelbergsgatan 48, C.; t. 23 28 85.

Brown-Boveri ingenjörshyrå; Drottninggatan 50—52, C.; t. 23 29 35.

von Brömssen, Adolph, ab., Ingenjörfirma; Kungsgatan 56, C.; t. 11 14 62, 11 14 64 (endast för hissar och rörpostanläggningar).

Dynamis, ab.; Oxtorgsgatan 7 A, C.; t. 11 86 16 (endast för ljusreklamanläggningar).

Elektroljus, Installations-ab.; St: Eriksplan 7, Va.; t. 23 19 35, 31 15 25; filial: Folkungagatan 95, Sö.; t. 42 18 55, 43 01 54.

Elektromekano; Norra Bantorget 29, C.; t. 23 08 60.

Elema, Ab.; Kungsgatan 34, C.; t. 23 32 25 (endast för röntgen-, elektromedicinska och elektrodentala apparater).

Fackföreningarnas byggnadsproduktion, förening u. p. a.; Barnhusgatan 20, C.; t. 23 20 35.

Færden, M., ab.; Kungstensgatan 10, Va.; t. 23 18 30 (endast för hissar).

Graham Brothers ab.; Norr Mälarstrand 34, K.; t. »Graham Brothers».

Heilborns, A., elektriska ab.; Drottninggatan 59, C.; t. 10 20 50, 10 20 51, 20 05 50.

Järnhs elektriska ab.; Malmtorgsgatan 8, C.; t. 23 26 60.

Luth & Rosén, Installationsbyrå; Rosenlundsgatan 31, Sö.; t. »Luth & Rosén» eller »Asea Söder».

Löfquists, Hjalmar, elektriska ab.; Birger Jarls-gatan 23, C.; t. 23 20 00.

Poijes & Wettermark, Elektriska bolaget; Rege-ringsgatan 31, C.; t. 23 05 80.

Rhodin & Eklund, Elektriska ab.; Tunnelgatan 20 A, C.; t. 23 16 60.

Ringdahls elektriska ab.; Klevgränd 4 B, Sö.; t. 40 15 16, 40 71 62; filial: Snoilskyvägen 38, K.; t. 51 08 50.

Rudhammar & Co., Elektriska ab.; Kungsgatan 56, C.; t. 11 05 34, 11 05 36, 20 46 24; filial: Alviksvägen 67, Appelvikén; t. 25 05 75.

Sel, ab., Installationsfirma; Kommendörsgatan 22, Ö.; t. 60 73 18, 62 34 20, 62 34 21; filial: Stortorget 22, St.; t. 21 19 21.

Siemens, Elektriska ab.; Kungsgatan 36, C.; t. »Siemensbolaget».

Sieverts, Max, fabriks-ab.; Sundbyberg; t. »Sieverts kabelverk», 25 36 20 (endast för jorduppvärming).

Skandia, Elektriska ab.; Tunnelgatan 14, C.; t. »Elektroskandia».

Stockholms elektriska ab. IBI; Soflagatan 1, Sö.; t. 40 31 93, 40 31 96; filial: Ringvägen 129, Sö.; t. 40 31 96.

Södermalms elektriska byrå ab.; Hornsgatan 18, Sö.; t. 40 39 78, 41 95 95, 43 39 78.

Teknik, ab., ingenjörfirmen; Luntmakargatan 14, C.; t. 11 35 88, 11 51 81 (endast för ljusreklamanläggningar).

Thörnbloms elektriska ab.; Scheelegatan 4, K.; t. 50 08 63, 50 96 63, 50 96 93.

Werdenhoffs elektriska ab.; Biblioteksgatan 9, C.; t. 10 44 27, 10 44 28, 11 21 08, 11 64 04.

Installationsmästare.

Installationsmästare äger rätt att utföra installationsarbete dels å tvåledareanläggningar, dels å sådana tredledareanläggningar, vilka endast äro avsedda för enstaka trefasmotorer med kortsluten rotor, allt i enlighet med gällande installationsföreskrifter.

Axlund, K. E.; Styrmansgatan 41, Ö.; t. 62 38 77.
Begelius, Hugo; Kyrkogårdsvägen 8, Enskede 1; t. 49 12 55.

Bengtsson, Ture E.; Grevgatan 48, Ö.; t. 62 67 35.
Bergström, K.; Östgötagatan 89, Sö.; t. 40 23 13.

Björck, I. G. L.; Ålstensgatan 21, Ålsten; t. 25 13 25, 25 14 25.

Blomqvist, Anders; Upplandsgatan 22, Va.; t. 32 29 47, 33 18 47.

Blomqvist, Anton; Svedenborgsgatan 29, Sö.; t. 40 50 37.

Broberg, John; Karlbergsvägen 53, Va.; t. 31 30 83.

Brodowitz, D. J.; Köpmangatan 15, St.; t. 11 77 88, 11 90 68.

Broo, Bele; Flemingsgatan 37, K.; t. 50 77 98.
Bäckström, Axel; Nybrogatan 36, Ö.; t. 60 10 52.

Cumlin, Carl E.; Artemisgatan 9, Värtan; t. 61 19 39, 62 54 68.

Ekholm, John; Grev Turegatan 18, Ö.; t. 60 36 62, 10 90 65.

Ericsson, Walter; Storgatan 50, Ö.; t. 62 20 72.
Fredlund, Otto; Stierncronas Väg 2, Bromma Kyrka, Ångby, t. Bromma Kyrka 166.

Fredriksson, J.; Karlbergsvägen 36, Va.; t. 32 32 57, 33 55 57.

Gustafsson, Ivar; Klara Norra Kyrkogata 17, C.; t. 21 44 13.

Hoffström, Nils; Östermalmsgatan 63, Ö.; t. 61 01 65.

Hässel, Carl; Österlånggatan 34—36, St.; t. 21 20 04.

Jansson, K. A.; Roslagsgatan 54, Va.; t. 31 51 44.
Jansson, Nils, Renstiernas Gata 22, Sö.; t. 43 25 19.

Johnson, Gustav; Mälartorget 8, St.; t. 10 06 80.
Jäderlund, Lars; Drottningholmsvägen 70, K.; t. 53 72 68.

Kihlgren, E. W.; St: Eriksgatan 103, Va.; t. 30 56 66.

Lagerqvist, E.; (till 1 okt. 1937) Hudiksvallsgatan 8, Va.; t. 30 23 57.

Lennström, E. V.; Stora Nygatan 23, St.; t. 11 60 93, 11 60 94.

Lindholm, J.; Högalidsgatan 42 B, Sö.; t. 42 05 07.

Lundberg, K. J. I.; Tussmötevägen 242, Stureby, t. 49 40 63, Liljeholmen 2 03.

Lundh, B. H.; Hornsgatan 77, *Sö.*; t. 43 05 39.
Lönroth, Auburn; Norrtullsgatan 20, *Va.*; t.
31 78 84.
Nilsson, P.; Stockholmsvägen 47, Enskede 1; t.
49 10 93, 49 37 01.
Nordling, K. G.; Kocksgatan 3, *Sö.*; t. 40 35 84.
Parment, Oscar; Sveavägen 49, *Va.*; t. 30 55 44.
Rotenius, Carl E.; Fleminggatan 89, *K.*; t.
50 08 21.
Ryberg, Karl; Gamla Brogatan 23, *C.*; t. 10 00 35.
Svensson, F. W.; Lästmakargatan 25, *C.*; t.
10 83 54.
Söderholm, Robert; Högländstorget 6, Ålsten; t.
25 30 33.
Tränkner, L.; Norra Bantorget 29, *C.*; t. 20 00 58.
Törner, Axel; Hornsgatan 14, *Sö.*; t. 40 64 32,
40 62 20.

Walinder, Ruben; S:t Eriksgatan 28, *K.*; t.
50 36 54, 53 60 34.
Wennerqvist, A. L. A.; Roslagsgatan 12, *Va.*; t.
30 18 82, 31 69 53.

Endast för Bällsta, Kratsboda och Ma-
riehäll:

Hultin, O. W.; Lilla Kratsboda 36, Mariehäll;
t. 50 72 08, Bromma 13.
Johansson, G. A.; Stationsgatan 5, Sundbyberg,
t. Sundbyberg 4 54.
Löfgren, Alfr.; Torget 3, Sundbyberg, t. Sund-
byberg 13 06, 13 08.
Molin, E. F.; Trädgårdsvägen 3, Solhem, Spånga;
t. Spånga 4 71.
Åström, K. O.; Vasavägen 7, Bromsten; t. Brom-
sten 1 71.

Stockholms stads hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Hamnstyrelsen.

Katarinavägen 13 A och Stadsgården 14—16 (postadress: Stockholm 15; postgiro-konto nr 3115); t. »hamnstyrelsen» (9—17, lördagar och dag före helgdag 9—15); (efter kontorstid de telefonlinjer, som an-givas i telefonkatalogen). Styrelsen sam-manträder i regel varannan helgfri tis-dag kl. 19,30.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 16 mars 1908 att inrätta en *Stockholms stads hamnsty-relse*, vilken med år 1909 trädde i verksamhet.

Hamnstyrelsen handhar skötseln av stadens hamnväsen; det åligger den i sådant avseende att omhänderväsa hamnrörelsens drift och så-lunda tillse, att för trafiken upplåtna delar av hamnen med därtill hörande anläggningar och inrättningar på ändamålsenligt sätt användas till handels och sjöfartens bästa; att sörja för, att såväl tullhamnen som frihamnen med därtill hörande anläggningar och inrättningar underhållas i det skick, trafiken kräver, att handels och sjöfartens behov av nya anläggningar bliva till-godosedda samt att de utredningar, som härför erfordras, bliva verkställda; samt att tillse, att till styrelsens förfogande ställda medel användas i enlighet med givna föreskrifter, att handhava till hamnväsendet hörande uppbörd och ombesörja förandet av nödiga räkenskaper över den styrelsen anförtrödda förvaltningen. Styrelsen åligger även att handhava förvaltning och underhåll av broar över vattendrag samt att öva inseende över sta-dens till tullverket upplåtna byggnader, ombe-sörja deras underhåll och verkställa motsvarande nybyggnader.

Hamnstyrelsen består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av k. m:t, en av Stockholms handelskam-mare samt fyra av stadsfullmäktige. För vardera av de av k. m:t och Stockholms handelskam-mare utsedda ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. För övriga ledamöter väljas stadsfullmäktige fyra suppleanter. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande.

Hamnstyrelsen biträdes vid skötseln av sta-dens hamnväsende av hamndirektören, vilken har ledningen av och överinseendet över hamn-

rörelsen och hamnen, ävensom över hamnväsendets förvaltning med därtill hörande uppbörd och räkenskaper.

De hamnstyrelsen åliggande uppgifterna hand-läggas under hamndirektören å tre avdelningar, nämligen hamnkontoret för driften, hamn-byggnadsavdelningen för nybyggnad och un-derhåll samt kameralavdelningen, vilken är uppdelad på två fristående avdelningar näm-ligen räkenskapskontoret för räkenskaper, upplåtelse och förvaltning av fastigheter o. d. och personalärenden samt hamnkassakontoret för kassarörelse och uppbörd.

I samband med genomförandet av denna or-ganisation har hamndirektören t. o. m. 1939 års utgång förordnats att uppehålla verkställande direktörsbefattningen för Stockholms frihamns-aktiebolag och ingenjör O. Stendahl beviljats tjänstledighet som verkställande samt förordnats till vice verkställande direktör. Hamnkamrerare-befattningen hålles tills vidare vakant.

Stockholms hamn utgöres av de hamn-anläggningar och vattenområden, som äro be-lägna inom Stockholms hamnområde, vars grän-ser äro av k. m:t fastställda den 27 sept. 1878, 15 juli 1881, 1 mars 1912, 14 febr. 1919, 1 febr. 1924, 3 febr. 1928 och 5 juli 1929 (se karta sid. 416). Hamnen består av två i förvaltningshänseende skilda delar, tull-hamnen och frihamnen. Den förra förvaltas av hamnstyrelsen, den senare beträffande anlägg-ningar av hamnstyrelsen men i avseende å rö-relsen av Stockholms frihamnsaktiebolag (se sid. 315). Stockholms hamn har en kajsträcka av 17,915 m, vartill komma bryggor för lust-båtar med en sammanlagd längd av 4,341 m. Hamnens vattenområde omfattar c:a 1,450 hektar och dess markområde 178,6 hektar. Samman-lagda golvarealen av i hamnen uppförda varu-skjul, magasin och tullbyggnader utgör 100,278 kvm. Hamnens järnvägsspår hava en samman-lagd längd av 55,690 m; 7,971 längdmeter kaj är försedd med kranspår. Hamnen har 120 kranar, vartill komma 27 kranar tillhörande järnvägssty-relsen, elektricitetsverket, gasverket och enskilda.

Instruktioner. Instruktion för Stockholms stads hamnstyrelse, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 29 april 1921 och 1 aug. 1930. Instruktion för hamndirektören, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923 med ändr. 1 dec. 1936. Instruktion för styrelsens sekreterare och ombuds-man, fastställd av hamnstyrelsen 4 jan. 1922.

Stat år 1937. Utgifter: 12,380,142 kr. (därav att täckas med lånemedel 2,423,000 kr.); dessutom inom linjen förda, år 1936 beviljade lånemedelsanslag 833,000 kr.; inkomster: 7,578,428 kr. (därav ersättning från statsverket 26,500 kr.).

Hamnstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Björklund, C. G., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar, utom tisdagar och fredagar, 11—12.

Vice ordförande.

Åkerman, G. R. J., generallöjtnant, stadsfullm.:s 1:e vice ordf. (som led. utsedd av k. m:t).

Övriga ledamöter.

***Sauber**, K. L., generalkonsul (utsedd av Stockholms handelskammare).

Aronsson, G. A., avdelningschef (utsedd av stadsfullm.).

Edkvist, C. J., inspektör (utsedd av stadsfullm.).

***Liander**, M. E., grosshandlare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Sundin**, T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

Ericsson, C. E., direktör (utsedd av k. m:t).

***Meyer**, Th., sjökapten (utsedd av Stockholms handelskammare).

Indebetou, E. A., sjökapten (utsedd av stadsfullm.).

Bäckman, O. H., grosshandlare (utsedd av stadsfullm.).

***Karlsson**, O. F., maskinskötare (utsedd av stadsfullm.).

***Simonson**, S. Å., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Hamnstyrelsens delegerade.

Björklund, C. G.; **Åkerman**, G. R. J.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av hamnstyrelsens räkenskaper och förvaltning.

Friberg, A. E., stadsbuds-föreståndare, stadsfullm.

Laurell, C. A., kapten, ordf.

Pettersson, G. G., ombudsman.

Suppleanter:

von Friedrichs, C. A. H., avdelningschef.

Olsén, C. G., överpostiljon.

¹⁾ Vid förfall för någon av de av stadsfullmäktige valda ledamöterna skola de av fullmäktige utsedda suppleanterna inträda i här angiven ordning.

Sekreterare och ombudsman (8,400 kr.).

Örre, O. S. W.; t. »hamnstyrelsen»; mottagningstid: 10—11.

Hamndirektören.

Katarinavägen 13 A, 3 tr., Sö.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid 9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14,30.

Stat år 1937. Utgifter: 71,817 kr.

Hamndirektör (29).

Vinberg, S. W. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1942); t. »hamnstyrelsen»; mottagningstid: 10—12.

Kontorsskrivare och registrator (11).

Lundahl, f. Ekholm, G. E. V. (Gerd).

Förste vaktmästare (7).

Bäckman, G. O., tjf. (se sid. 102), *t.f. Wester-dahl*, E.

Biträdande sekreterare (5,100 kr.).

Karlöf, E. A., tjf. (se sid. 72).

En *extra stenograf* (2,280 kr.), en *telefonist* (4).

Kameralavdelningen.

Avdelningen är f. n. uppdelad på två fristående avdelningar, räkenskapskontoret och hamnkassakontoret.

Stat år 1937. Utgifter: 456,610 kr.

Hamnkamrerare (21).

Vakant.

Räkenskapskontoret.

Katarinavägen 13 A, 3 tr., Sö.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14,30.

Räkenskapskontoret åligger bl. a. att ombesörja förandet av nödiga räkenskaper, att handhava personalärenden, att öva tillsyn över att till styrelsens förfogande ställda medel användas i enlighet med givna föreskrifter samt att handhava upplätelser och förvaltningen av till hamnen hörande byggnader, områden och annan egendom, i den mån detta ej åligger annan avdelning.

Instruktion. Instruktion för hamnkamreraren, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923.

Kamrerare (7,950 kr.).

Sundmark, N. W. A. (se nedan); mottagningstid 13,30—15,30.

Bokhållare (18).

Berggren, C. G. E., tjf. (se nedan).

HS

Bokhållare (13).

Sundmark, O. F.; Nyström, K. G.

Extra bokhållare (4,200 — 3,900 kr.)

Strid, S. A. O.; Starell, K. E.

En *extra kontorsskrivare* (3,060 kr.), en *extra stenograf* (3,060 kr.), en *extra bokhållare* (2,520 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,340 kr.), en *vaktmästare* (6), två *extra vaktmästarbiträden* (1,620—900 kr.).

Hamnkassakontoret.

Katarinavägen 13 A, n. b., Sö.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 9—17, lördagar och dag före helgdag 9—15.

Hamnkassakontoret ombesörjer uppbörden av hamnen tillkommande avgifter med undantag av hamnavgifter för varor, ankommande från utrikes ort, samt av transitmagasinshyror, vilka avgifter uppbäras av tullverket.

Författningar. Taxa å hamnavgifter i Stockholm för åren 1937 och 1938, fastställd av k. m:t 27 nov. 1936. Bestämmelser ang. uppbörd av hamnavgifter i Stockholms tullhamn, fastställda av hamnstyrelsen 16 dec. 1936. Reglemente för Stockholms stads mätare och vägare, fastställt av ÖA 2 april 1903. Taxa för Stockholms stads vägare, fastställd av ÖA 15 febr. 1935.

Uppbördschef (19).

Sundmark, N. W. A., tjf. (se ovan), tf. Berggren, C. G. E. (se ovan).

Kassör (17).

Åberg, P.

Hamnfogdar (14)

(dessutom 2,100 kr. som ersättning för mistad provision).

Hellman, J. A.; Bruzelius, A. G.; Österdahl, O. V.

Bokhållare (13).

Ericsson, K. A.; Borgstedt, G. V. R.; Larsson, T. A.

Extra bokhållare (4,200 kr.).

Roupé, S. E. G.

Tre *extra bokhållare* (3,060—2,520 kr.), tre *kontorsbiträden* (5), fem *extra kontorsbiträden* (2,820—1,860 kr.), en *vaktmästare* (6), sju *hamnfogdebiträden* (8; dessutom ersättning för mistad provision 1,000 kr.), tre *inkasserare* (9), en *extra inkasserare* (3,480 kr.).

Hamnbyggnadsavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 4 tr., Sö.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 9—17, lördagar och dag före helgdag 9—14,30.

Hamnbyggnadsavdelningen handhar nybyggnad och underhåll av såväl tullhamnen som fri-

hamnen med tillhörande maskinell utrustning, såsom kranar o. d., ävensom av under hamnstyrelsens förvaltning ställda byggnader, slussar, kanaler och andra anläggningar samt broar.

Instruktion. Instruktion för överingenjören för hamnbyggnaderna, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923.

Stat år 1937. Utgifter (utom arbetsanslagen): 400,670 kr.; inkomster: 1,128 kr.

Överingenjör (26).

Jansson, G. H. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1938), t. »hamnstyrelsen»; mottagningsstid: 14—16.

Förste ingenjör (23).

Sjödin, J.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), 40 52 14 (övr. tider); mottagningsstid: 14—16.

Arbetschef för nybyggnaderna

(11,400 kr.).

Ahlström, R.; t. »hamnstyrelsen»; mottagningsstid: 14—16.

Ingenjör (23)

Nilsson, E. J.

Ingenjör (21)

Semler, C.

Maskiningenjör (21).

Davidsson, O. W.; t. »hamnstyrelsen».

Varvsingenjör (20).

Nilsson, E. E.; t. 40 35 81.

Husbyggnadsingenjör (20).

Scheja, J.

Ingenjörer (18).

Adler, B. F.; Ekelöf, G. S.; Eriksson, E. E.

Hamnbyggmästare (16).

Andersson, A. T.; Karlström, F. O.; Johansson, C. J.; Karlsson, B. E.; Schwartz, G. E.

Kranverkmästare (16).

Ekman, E. A.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 3:e linje» (övr. tider).

Varvsbokhållare (15).

Stahre, G. A.; t. 43 36 16.

Förrådsförvaltare (6,000 kr.).

Strömberg, O.; t. »hamnstyrelsen» (9—17); »hamnstyrelsens 5:e linje» (övr. tider).

Extra ingenjörer (9,300—4,200 kr.).

Kasarnowsky, S., tjf.; Karlsson, A. A.; Wickert, K. A.; Hedström, E. A.; Bernell, S. M.; Bartoli,

E. J. C.; Borgardt, K. A. A.; Ideström, S. A. M.; Arvidsson, H. F.; Lundahl, E. J.; Heiner, A.; Ericsson, T. E.; Hedlund, P. A.; Enskog, N. O. G.; Hult, A. O. G.; Sjösteen, R. O.; Samuelsson, R.; Kvarnseil, G. B.; Porell, O.; Sabelström, S. C. B.; Callerstad, T.; von Dardel, G. E.; Schönmeijer, B. I.

Fyra *extra ritare* (5,100—3,420 kr.).

En *extra bokhållare* (4,800 kr.), en *extra kontorsskrivare och registrator* (3,300 kr.), tio *extra kontorsskrivare* (4,140—1,620 kr.), ett *ritbiträde* (7), ett *kontorsbiträde* (5) vakant, tre *extra kontorsbiträden* (2,820—2,280 kr.), ett *extra ritbiträde* (3,060 kr.), en *vaktmästare* (6) (vakant), en *extra vaktmästare* (1,020 kr.), sex *verkmästare* (14), en *maskinistförmän* (14), en *maskinist* (13), åtta *extra verkmästare* (5,400—4,500 kr.), två *bogserbåtsbefähavare* (4,140 kr.), en *mudderverksförmän* (4,140 kr.), fem *biträdande verkmästare* (4,440—3,840 kr.), en *biträdande förrådsmästare* (4,140 kr.), en *extra snickare* (3,660 kr.) samt (vid 1937 års början) 477 arbetare.

Hamnkontoret.

Stadsgården 14—16, 2 tr., Sö.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 6:e linje» (övriga tider); *expeditionstid:* 8—17, *lördagar och dag före helgdag 8—16, sön- och helgdagar 9—11.*

Hamnkontoret handhar hamnrörelsens drift och därmed sammanhängande förhållanden samt övervakar efterlevnaden av för hamnen gällande föreskrifter.

För allmänna ordningen och säkerheten i hamnen svarar polisverket, av vilket en särskild avdelning, hamnavdelningen, är inrättad för tjänstgöring inom till hamnen hörande områden på land och vatten (se sid. 12).

Författningar. Hamnordning för Stockholm, fastställd av ÖA 15 juni 1921, med ändr. och tillägg 25 aug. 1923, 20 febr. 1931 samt 7 jan. och 6 mars 1935. Instruktion för hamnkaptenen, fastställd av ÖA 18 febr. 1924. Instruktion för hamnmästarna, fastställd av hamnstyrelsen 3 juli 1923. Instruktion för hamnförmännen, fastställd av hamnstyrelsen 22 dec. 1924. Instruktion för hamnlotsarna, fastställd av hamnstyrelsen 14 mars 1923. Taxa å hamnlotsavgifter inom Stockholms hamnområde, fastställd av ÖA 24 febr. 1923, med ändr. 4 nov. 1924. Taxa för gods, som efter viss tid kvarligger å stadens kajer m. m., fastställd av ÖA 31 dec. 1924, med ändr. 4 mars 1925 och 7 mars 1933. Särskilda taxor för uppläggning av gods i Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 26 nov. 1924, med ändr. 29 april 1925. Taxa för begagnande av stockar, landgångar, bockar och vedmått, fastställd av hamnstyrelsen 1 dec. 1936. Föreskrifter och taxor för begagnande av hamn-

kranar och annan hamnmateriel tillhöriga Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 16 juni 1936.

Stat år 1937. Utgifter (utom driftskostnader): 160,485 kr.

Hamnkapten (21).

Fris, A. A.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), 43 70 29 (övr. tider); träffas säkrast 14—15.

Hamnmästare (17).

Hilding, G. L. E. (hamnkontoret, Värtan, t. 61 14 60, 62 40 24), träffas säkrast 9,30—11 och 15—17; Planman, G. A., träffas säkrast 9,30—11 och 15—17; tel. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 8:e linje» (övr. tider).

Bokhållare (13).

Nilsson, B. A.

Hamnlotsar

(åtnjuta andelar av inflytande hamnlotsavgifter).

Tel. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 7:e linje» (övr. tider).

Åberg, G. M.; Wahlgren, G. E.; Nordström, K. E.; Blomquist, S. A.; Moé, J. O. A.; Törnström, G. L.; Lindahl, H. G.; Söderman, J. H.

Tre *extra kontorsskrivare* (3,060—2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,340 kr.), sexton *hamnförmän* (8) (varav fjorton dessutom uppbära ersättning för mistad provision 300 kr.), en *extra hamnförmän* (2,100 kr.).

Isbrytarfartygen.

Tel. 62 26 13.

Stockholms stad äger två isbrytarfartyg, »Isbrytaren I» och »Isbrytaren II».

Befähavare.

Hilding, G. L. E. (se ovan).

Tre *maskinister* (5,400—4,440 kr.). Övrig personal tillfälligt anställd.

Slussarna.

Till hamnförvaltningen höra tre slussar, Karl Johansslussen, Hammarbyslussen och Sicklaslussen.

Stat år 1937. Utgifter: 137,610 kr.; inkomster: 150,900 kr.

Slusskontoret vid Karl Johansslussen.

Karl Johans Torg, Sö.; t. 43 43 13; expeditionstider: jan.—mars 7—12 och 14—17 (söndagar hålles slussen stängd); april—dec. 6—20, söndagar 7—10, 12—14 och 17—22.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Karl Johansslussen för tiden 1/7 1935 t. v. intill utgången av år 1938, fastställd av

HS

k. m:t 12 april 1935, med ändr. 24 sept. 1935 och 25 febr. 1936. Ordningsföreskrifter för Karl Johanslussen, fastställda av ÖÅ 6 april 1936.

Slusskontoret vid Hammarbyslussen.

Skanstull, Sö.; t. 41 14 27; expeditionstider: jan.—mars 5,30—21,30, april—december hela dygnet.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Hammarbyslussen för tiden 15 febr. 1936 t. v. intill utgången av år 1938, fastställd av k. m:t 7 febr. 1936. Föreskrifter för trafikerande av Hammarbyleden, fastställda av ÖÅ 5 aug. 1933.

För Karl Johansslussen och Hammarbyslussen gemensam personal.

Slussförman (8).

Haglund, G. E.

Två *uppbördsmän* (8), sju *slussvakter* (6), två *extra slussvakter* under viss del av året (3,210 kr.), dessutom tillfälligt anställda *slussvakter*.

Sicklaslussen.

Tel. Nacka 46; expeditionstid: alla dagar 8—18.

Taxa. Taxa å avgifter för genomfart av Sicklaslussen för tiden 15 febr. 1936 t. v. intill utgången av år 1938, fastställd av k. m:t 7 febr. 1936.

En *slussvakt* (fri bostad).

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd jämte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

*Börshuset, St.; t. 10 56 38; expediti-
ons-tid: 10—14.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 aug. 1866 att
tillsätta en *Stockholms stads handels- och
sjöfartsnämnd*, och instruktion för denna
fastställdes av k. m:t den 24 sept. 1867.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd
har att pröva behov av och antaga mäklare och
notarii publici, återkalla mäklares uppdrag
samt uppgöra förslag å personer att verkställa
besiktning enligt sjölagen, vid tillsättande av
dispaschör och dispaschörsassistent yttra
sig om sökandes lämplighet, avgiva yttrande, där
sådant av k. m:t eller annan offentlig myndighet
från nämnden infordras, ej mindre i frågor an-
gående handel och sjöfart, än även i frågor angäen-
de handelsbruk, hos stadsfullmäktige och stads-
kollegiet samt stadens vederbörande förvaltnings-
myndigheter göra framställningar, som i dylika
frågor kunna av nämnden finnas behöfliga, samt
vaka över gällande författnings efterlevnad i av-
seende å mäklares, notarii publici och dispaschörs
tjänstutövning samt i övrigt ägna sin uppmärk-
samhet åt frågor, som hava sammanhang med
stadens handel och sjöfart och göra de framställ-
ningar, som kunna därav föranledas.

Nämnden består av tolv ledamöter, som stads-
fullmäktige inom eller utom sig utse för två år
i sänder. Nämnden utser årligen inom sig
ordförande och vice ordförande. Det borgarråd,
under vars föredragningsskyldighet nämndens ar-
betsområde faller (borgarrådet för industriroteln),
äger närvara vid nämndens sammanträden samt
deltaga i överläggningarna med rätt att därvid
framställa förslag samt få sin mening antecknad
till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads handels- och sjöfartsnämnd, fastställd av
k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930
och 1 juli 1934.

Stat år 1937. Utgifter: 1,970 kr.

Handels- och sjöfartsnämndens leda- möter.

Ordförande.

*Johnson, A. Ax:son, generalkonsul.

Vice ordförande.

*Johansson, K. Albin A., direktör.

Övriga ledamöter.

Almström, O. H., disponent.

Aronsson, G. A., avdelningschef.

Eriksson, K., försäkringsdirektör.

*Jonsson, A. V., stadsmäklare.

Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm.

*Lindquist, C. C. N. N. C., direktör.

*Svensson, A., direktör.

Söderberg, R. O., generalkonsul.

*Österberg, S. E., kommerseråd.

Östlund, A. E., ombudsman.

Sekreterare (500 kr.).

Belfrage, J. K. E., börschef; t. 11 06 56; träffas
14—15.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se
sid. 71).

Stadsmäklare.

De officiella mäklarna antagas av handels-
och sjöfartsnämnden, varefter förordnande ut-
färdas av magistraten.

Mäklare (stadsmäklare) må i städerna
antagas för att, när de varda därom anlitade, bi-
träda vid köp och försäljning av varor, fastig-
heter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra
värdepapper samt vid uppgörande av avtal om
försträckning, hyra, arrende och försäkring även-
som av andra likartade avtal. Det åligger mäk-

H & Sklare att över alla av honom slutade avtal med undantag av dem, som angå penningförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, avtalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla av honom avslutade avtal skola för varje dag införas i en särskild med magistratens sigill försedd bok. Mäklare vare förbjudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara syssloman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpman.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Författning. K. mäklareordningen 9 juni 1893, med tillägg och ändr.

Mäklare.

Berg, C. M. (spannmål, frö m. m.); Engelbrektsgratan 41, Ö.; t. 10 72 50.

Jennel, C. E. R. (spannmål, frö, foderämnen m. m.); Drottninggatan 11, C.; t. 10 83 50, 10 85 00, 11 07 00.

Jonsson, A. V. (spannmål, foder m. m.); Hornsgatan 26, Sö.; t. 41 57 99, 41 58 00.

Winge, J. E. (spannmål, frö, foderämnen m. m.); Drottninggatan 11, C.; t. 10 83 50, 10 85 00, 11 07 00.

Notarii publici.

Notarii publici antagas av handels- och sjöfartsnämnden, varefter förordnande utfärdas av magistraten. Notarius publicus verkställer, då han därom anlitats, sådana inom hans tjänstgöringsområde förekommande protester och andra förrättningar, vilka enligt allmän lag eller särskilda författningar kunna eller böra av notarius publicus utföras; dock är han icke pliktig åtaga sig delgivande av stämning eller annan handling. Notarius publicus åligger ock att, då han ej har hinder av andra ämbetsgörömmål, på anmodan bevitna underskrifter, bestyrka riktigheten av översättningar och avskrifter samt öfvervara utlottningar av obligationer ävensom besiktningar, varom i sjölagen säges. I öfrigt äger han att efter anmodan öfvervara jämväl andra förrättningar samt att lämna allmänheten biträde med upprättande av handlingar, som det icke enligt lag eller författningar tillkommer annan myndighet att utfärda. Finner innehavare av notarii publiciefattning i Stockholm erforderligt att äga tillgång till biträde, å vilken fullgörandet av vissa uppdrag må kunna överlätas, kan efter särskild framställning biträdande notarius publicus förordnas.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga ang. notarii publiciefattningen 6 okt. 1882, med ändr. och tillägg. K. kung. ang. biträdande notarius publicus i Stockholm 15 april 1932.

Notarii publici.

Oldenburg, U.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 14 06 (expeditionen), 10 14 07 (personligen); expeditionstid: 9—15 (juni—aug. lördagar 9—14).

Nissen, B. J. H.; Malmstorgsgatan 6, C.; t. 10 17 71 (expeditionen), 10 16 81 (personligen); expeditionstid: 9—15 (juni—aug. 9—14). Bitr. notarius publicus: **Flodin, H. A. A.**

von Hedenberg, A. R. A.; Drottninggatan 5, C.; t. 10 43 04; expeditionstid: 9—15 (personligen 11,30—13). Bitr. notarius publicus: **Östberg, C. A.**

Hasselgren, C. L. L.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 00 66 (expeditionen), 23 21 35 (personligen); expeditionstid: 9—15. Bitr. notarius publicus: **Hasselgren, L. A.**

Kompromissrätten.

Skiljaktiga meningar i avseende å tillämpningen av handelsbruk samt andra tvister, grundande sig å merkantila förhållanden, må hänskjutas till avgörande av en kompromissrätt, bestående av fem ojäviga och sakkunniga män, varav en lagkunnig. Denne sistnämnde jämte tvenne andra ledamöter och trenne suppleanter utses för varje år av Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd samt Stockholms stads köpmannaförenings styrelse. Parterna utse för varje mål var sin kompromissarie.

Kompromissrätten har ännu icke behövt sammanträda. Handels- och sjöfartsnämnden beslöt därför år 1912 att t. v. icke utse några ledamöter däri.

(Uttalanden om handelsbruk m. m. lämnas numera i regel av Stockholms handelskammare; se sid. 401.)

Dispaschör.

Dispaschör har att på begäran verkställa utredning och fördelning av gemensamt haveri, varmed enligt § 187 sjölagen förstås skada, som till räddning ur en fartyg och last gemensamt hotande fara med avsikt tillfogas fartyg eller last, ävensom all annan uppoffring, som göres för sådant ändamål, samt skada och kostnad, som vållas eller uppkommer till följd av dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angivna grunder gäldas av fartyg, frakt och last i förhållande till varderas värde. Enligt sjölagens § 218 skall även utredning och fördelning av i nämnda lagrum omnämnt s. k. enskilt haveri verkställas av dispaschör, om någon, som har del i haveriet, påfordrar detta. Slutligen har dispaschör enligt lag den 8 april 1927 om dispaschörs befattnings med försäkrings tvister att, om tvist upp-

står angående ersättningsskyldighet, som på grund av avtal om sjöförsäkring eller återförsäkring av sådan försäkring må åligga försäkringsgivare, härom avgiva yttrande. Dispaschörens å tjänstens vägnar avgivna utlåtande kallas dispasch, och, om detta utlåtande ej inom viss tid överklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande.

Enligt stadgan angående dispaschörsväsendet den 10 november 1911 med däri genom k. kung. den 2 juni 1933 vidtagna ändringar skall i vardera av städerna Stockholm och Göteborg finnas anställd en dispaschör med visst bestämt tjänstgöringsområde. I vardera av nämnda städer skall tillika anställas en dispaschörsassistent. Dispaschör tillsättes av konungen och dispaschörsassistent förordnas för en tid av två år i sänder av magistraten i staden. För behörighet att söka dispaschörs- eller dispaschörsassistentbefattning erfordras bl. a. att hava fullgjort vad för behörighet att utöva

domarämbetet är föreskrivet. Magistraten i staden är den myndighet, under vilken dispaschör och dispaschörsassistent lyda i och för tjänsten, varjämte handels- och sjöfartsnämnden äger att övervaka dispaschörs tjänstutövning. Dispaschör åtnjuter arvode för de av honom upprättade dispascher enligt av k. m:t utfärdad taxa.

Författningar. K. stadga ang. dispaschörsväsendet 10 nov. 1911, med ändr. Lag om dispaschörs befattning med försäkringstvister 8 april 1927. Sjölagen §§ 213, 214, 215, 218, 326, 329, 330. Taxa på arvode åt dispaschörer, utfärdad av k. m:t 19 jan. 1883.

Dispaschör.

Hasselrot, P. A.; träffas å ämbetsrummet, Slussplan 5, 2 tr., St., 9,30—15,30; t. 11 36 44.

Dispaschörsassistent.

Hasselrot, P. G.

Stockholms stads löneavtalsnämnd.

Löneavtalsnämnden.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset».

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare ärg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 27 juni 1918 att tillsätta *Stockholms stads löneavtalsnämnd*, och instruktion för denna fastställdes av k. m:t den 16 aug. s. å.

Enligt nu gällande instruktion åligger det löneavtalsnämnden att å stadens vägnar handlägga och avgöra ärenden rörande arbets- och lönevillkor för den vid stadens arbetsföretag anställda drifts- och arbetspersonalen samt, där vederbörande förvaltningsmyndighet så beslutar, för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid stadens sjukhus och fattigvårdsanstalter jämte övriga liknande inrättningar samt för barnbespisningspersonal och städerskepersonal i övrigt, dock äger nämnden icke handlägga ärenden, vilka röra personal, upptagen på stadens lönestat, eller avse ämne, varom stadsfullmäktige förbehållit sig att besluta. Löneavtalsnämnden har vidare att pröva och avgöra frågor om pension åt arbetare och förmän i stadens tjänst.¹⁾ Nämnden handhar därjämte de övriga hithörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Innan beslut fattas i något ärende, skall den nämnd eller styrelse, som ärendet rör, lämnas tillfälle att meddela upplysningar och uttala sin mening; nämnder och styrelser äro skyldiga att härutinnan tillhandagå löneavtalsnämnden. Förvaltningschef, som icke är ledamot av nämnden (se nedan), eller, vid förfall för honom, hans ställföreträdare i tjänsten skall kallas till sammanträde, där ärende, som rör honom underlydande personal, skall handläggas, samt äger därvid deltaga i nämndens överläggning och få sin mening, där den avviker från nämndens beslut, antecknad till protokollet. Nämnden är berättigad att för utövandet av sin verksamhet anlita utomstående sakkunniga ävensom att utse en eller flera personer inom eller utom nämnden att å dess väg-

nar föra förhandling eller vidtaga andra förberedande åtgärder.

Löneavtalsnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fem andra ledamöter, vilka jämte fem suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige, samt en av vissa stadens förvaltningschefer jämte suppleant för denne. Den sistnämnde ledamoten jämte dennes suppleant utses vid sammanträde, utlyst av nämndens ordförande, av de högsta cheferna vid sådana stadens förvaltningar, där minst 100 arbetare syselsätas. De fem av stadsfullmäktige valda ledamöterna och suppleanterna för dem utses bland personer, vilka tillhöra sådana nämnder eller styrelser, under vilka lyder arbetarpersonal, som enligt vad ovan nämnts beröres av löneavtalsnämndens verksamhet. Tjänstgöringstiden för samtliga ledamöter och suppleanter är två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Därjämte har nämnden inom sig utsett delegerade för handläggning av vissa förvaltningsärenden.

Instruktion m. m. Instruktion för Stockholms stads löneavtalsnämnd, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 24 nov. 1922, 1 aug. och 31 okt. 1930 samt 16 jan. 1935. Pensionsreglemente för förmän och arbetare i Stockholms stads tjänst, antaget av SF 20 dec. 1934, med ändr. 17 juni 1935. Allmänna bestämmelser ang. arbets- och löneförhållanden vid Stockholms stads arbeten samt specialbestämmelser ang. arbets- och löneförhållanden vid [stadens särskilda verk], gällande från 1 jan. 1936. Kollektivavtal beträffande smörjare- och eldarepersonal på stadens isbrytare, gällande från 1 okt. 1929. Allmänna bestämmelser samt specialbestämmelser ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid stadens sjukhus, fattigvårdsanstalter och polikliniker, gällande från 1 jan. 1936, samt vid Eastmaninstitutet, gällande från 1 okt. 1936. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för städerskepersonal hos arbetsförmedlingen, biblioteksstyrelsen, fastighetsnämnden, fattigvårdsnämnden och folkskoledirektionen, gällande från 1 april 1935, samt för städerskepersonal vid gatukontoret, arbetslöshetskommittén och statistiska kontoret, gällande från 1 jan. 1937. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för barnbespisningspersonal vid folkskolorna, gällande från 1 juli 1935. Allmänna be-

¹⁾ Förslag har den 17 dec. 1936 framlagts angående familjepension för efterlevande till förmän och arbetare i Stockholms stads tjänst (Bih. nr 85 för 1936).

stämmelser och specialbestämmelser för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid barnvårdsanstalterna, konvalescenthemmen samt Orhems barnkoloni, gällande från 1 jan. 1937. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för arbetsbiträden vid nykterhetsnämndens inackorderingshem, gällande från 1 febr. 1937. Förhandlingsregler mellan Svenska städernas förhandlingsorganisation och Svenska kommunalarbetsareförbundet, gällande från 1 jan. 1936.

Stat år 1937. Utgifter: 28,200 kr.

Löneavtalsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Björklund, C. G., borgarråd, stadsfullm.; träffas i stadshuset alla vardagar, utom tisdagar och fredagar, 11—12.

Vice ordförande.

Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Anderson, Carl W., assistent.

*Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman, stadsfullm.

Sundin, T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm.

*Wistrand, K. K:son, direktör, stadsfullm.

Hultman, G. H., överingenjör (vald av stadens förvaltningschefer).

Suppleanter.

Eriksson, Axel, ombudsman.

*Holmberg, O. V., kontorschef.

*Pålsson, E. A. V., slöjdlärare, stadsfullm.

Sjöström, O. V., förbundsordförande.

Svensson, G. Anders, byggmästare, stadsfullm.

Anger, D. V. E., gatudirektör (vald av stadens förvaltningschefer).

Sekreterare.

Palmberg, C. G. L.; mottagningstid: 10—11.

Löneavtalsnämndens delegerade.

Förhandlingsdelegerade.

Björklund, C. G.; Styrman, G. A.; Wistrand, K. K:son (suppl.); Karlsson, K. G. Hjalmar; Sundin, T. W. (suppl.).

Pensionsdelegerad.

Björklund, C. G.

Revisorer.

Gemensamma för industriverksstyrelsen och löneavtalsnämnden (se sid. 259).

Löneavtalsnämndens expedition.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset»: expeditionstid: 10—14,30.

Sekreterare (6,600 kr.).

Palmberg, C. G. L. (se ovan).

Registrator och kontorsskrivare (3,000 kr.).

Ljungholm, f. Blomberg, S. L. Gullan.

Rörande Svenska städernas förhandlingsorganisation se sid. 399.

Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Regeringsgatan 79—81 och Brunngatan 22, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; telegramadr. »förmedlingen»; expeditionstid: manl. avd. 7—16 (kontorsavd. och ungdomsförmedlingen 9—16); kvinnl. avd. 9—16 (tvätt och rengöringsavd. 8—16) (lördagar och dag före helgdag stängas båda avd. kl. 14).

Sjömansförmedlingen: Skeppsbron 46, St.; t. 10 62 84, 20 27 83 (manl. avd.), 10 73 60 (kvinnl. avd.); telegramadr. »förhyrning»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 dec. 1904 att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*, och den 22 sept. 1905 trädde denna i verksamhet.

Enligt lag den 15 juni 1934 skall numera offentlig förmedling av arbetsanställning vara anordnad i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagar i landsting.

Arbetsförmedlingsanstalts verksamhet, som övervakas av socialstyrelsen, avser förmedling av alla slag av arbete. Förmedlingen sker kostnadsfritt; om arbetsförmedlingsanstalt efter anmodan genom annonsering eller annorledes vidtagit särskild åtgärd, må dock kostnaden här för uttagas av den, som begärt åtgärdens vidtagande. Vid förmedling skall tillses, att arbetsgivaren erhåller bästa möjliga arbetskraft och arbetaren det arbete, för vilket han bäst lämpar sig. Verksamheten fortgår oberoende av konflikt mellan arbetsgivare och arbetare; dock må anstalt, i den mån den därom äger kännedom, lämna upplysning, huruvida arbetskonflikt råder å arbetsplats, dit arbetsanvisning sker. Statistisk rapport över verksamheten och över arbetsmarknadens läge skall varje månad avgivas till socialstyrelsen.

Till täckande av kostnaderna för arbetsförmedlingsanstalts verksamhet utgår statsbidrag enligt särskilda grunder.

Stadens arbetsförmedling har träffat överenskommelse med länets arbetsförmedling i syfte att förekomma dubbelanmälningar. Denna överenskommelse går i huvudsak ut därpå, att länsanstaltens huvudkontor i Stockholm förmedlar

anställningar uteslutande inom jordbruk och skogshushållning med binärningar (åt arbetssökande från såväl länet som staden) och att för stadens anstalt däremot förbehålles förmedlingen inom övriga näringsgrenar. Då den av länsanstalten bedrivna förmedlingsverksamheten sålunda genom beredande av arbete i landsorten ått i huvudstaden mantalsskrivna arbetssökande bidragrar till att lätta förhållandena på arbetsmarknaden i Stockholm, lämnar staden till Stockholms läns arbetsförmedling ett årligt bidrag, vilket för år 1936 är fastställt till 2,500 kr. (jfr sid. 343).

Landet är indelat i arbetsförmedlingsdistrikt. Stockholms stad, Stockholms, Uppsala, Södermanlands och Gotlands län bilda tillsammans ett sådant distrikt med Stockholmsanstalten såsom distriktskontor. Distriktskontor åligger att med ledning av från länsanstalternas huvudkontor bekomna uppgifter sammanställa och expediera en för distriktet gemensam veckorapport över sådana sökande och lediga platser, som kunna lämpa sig för interlokal förmedling. Denna veckorapport utväxlas med andra distriktskontors och insändes till socialstyrelsen, där den inarbetas i den s. k. »riksvakanslistan».

Det tillkommer även den offentliga arbetsförmedlingen att beträffande sådana arbetslösa, som uppbära understöd enligt k. kung. den 30 juni 1934, ändr. den 28 juni 1935, angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet (se sid. 188) verkställa kontroll över att den hjälpsökande är arbetslös (s. k. kontrollstämpling). Enahanda skyldighet åligger arbetsförmedlingen även beträffande arbetslösa, som jämlikt k. förordningen om erkända arbetslöshetskassor den 15 juni 1934 uppbära daghjälp från sådan kassa; denna förordning trädde i kraft den 1 jan. 1935.

Ett samarbete har vidare etablerats mellan arbetsförmedlingens ungdomsavdelning (ungdomsförmedlingen) och folkskolorna vad beträffar åtgärder till underlättande av yrkesval och arbetsanvisning ått ungdom.

Arbetsförmedlingsanstaltens angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av en ordförande jämte suppleant för honom, utsedda av överståthållarämbetet, samt tio ledamöter och lika många suppleanter, vilka väljas av stadsfullmäktige; samtliga utses för en tid av fyra år. Ordföranden och dennes suppleant utses bland personer, vilka icke kunna anses företräda vare sig arbetsgivarnas eller arbetarnas intressen.

Av övriga ledamöter jämte suppleanter skall halva antalet representera arbetsgivarnaas och halva antalet arbetarnas intressen, varvid olika verksamhetsgrenar i möjligaste mån må bli va företädda. Förslagsrätt tillkommer arbetsgivare och arbetare, som hos stadskollegiet äga föreslå personer, som de anse lämpliga såsom ledamöter eller suppleanter i styrelsen. Det borgarråd, under vars föredragningsskyldighet styrelsens arbetsområde faller, (borgarrådet för industriröteln) äger närvara vid styrelsens sammanträden samt deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda befo genhet tillkommer direktören för arbetsförmedlingen. Styrelsen utser en av sina ledamöter att vara kassaförvaltare. Beträffande direktörstjänsten stadgas i lagen, att till innehavare av sådan befattning icke må antagas annan än den, som av socialstyrelsen godkännes såsom lämplig för befattningen. Styrelsen skall före utgången av april månad varje år till socialstyrelsen överlämna berättelse över anstaltens verksamhet under föregående kalenderår.

Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. 1938.

Arbetsförmedlingsverksamheten är — med undantag för sjömansförmedlingen, se ovan — centraliserad till en och samma fastighet med skilda avdelningar för män och kvinnor. Å vardera avdelningen finnas specialavdelningar för olika yrken, en kontors- och affärsavdelning samt ungdomsförmedling. Dessutom har efter beslut av stadsfullmäktige inrättats en särskild kommunalarbetsareavdelning med expedition och arbetarregister. I anslutning till de av understödsmyndigheterna inrättade arbetslöshetsbyråerna finnas därjämte särskilda under arbetsförmedlingens ledning stående provisoriska kontrollkontor.

Vid 1935 års riksdag antogs en lag med vissa bestämmelser om arbetsförmedling, vilken trädde i kraft den 1 jan. 1936. Lagen avser en reglering av alla slag av arbetsförmedling, som bedrivs av annan än offentlig arbetsförmedlingsanstalt eller godkänd sjuksköterskebyrå och som icke sker genom utgivande av skrift, varå tryckfrihetsförordningen är tillämplig. Enligt lagen förbjödes arbetsförmedling i förvärvssyfte. Vill någon utan förvärvssyfte bedriva arbetsförmedling, skall tillstånd härtill sökas hos socialstyrelsen. Tillstånd får emellertid icke beviljas enskild person eller avse arbetsförmedling för sjömän. Enligt övergångsbestämmelserna kan emellertid den, som vid lagens ikraftträdande bedriver arbetsförmedling i förvärvssyfte, av socialstyrelsen under vissa förutsättningar erhålla tillstånd att fortsätta verksamheten, dock högst intill år 1950.

Författningar. Lag om offentlig arbetsförmedling 15 juni 1934. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930 och 31 dec. 1934. Reglemente

för Stockholms stads arbetsförmedling, antaget av SF 15 okt. 1934 och godkänt av socialstyrelsen 1 febr. 1935.

Stat år 1937. Utgifter: 349,570 kr.; inkomster: 160,770 kr. (därav beräknat statsbidrag 160,000 kr.).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet).

Eriksson, K., försäkringsdirektör.

Ordförandens suppleant

(utsedd av överståthållarämbetet).

Junker, S. G., rådman.

Övriga ledamöter.

Arbetsgivarrepresentanter:

Garsten, B. C., ombudsman, stadsfullm.

Nyblom, f. Bergström, Eva M. C., redaktör, stadsfullm.

Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.

Svensson, A., direktör.

Söderbäck, K. F., direktör.

Arbetarrepresentanter:

Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde, stadsfullm.

Hagberg, J. E. H., kassör.

Kumlander, K. F., f. d. statistikförare.

Nygqvist, S. G. B., ombudsman, stadsfullm.

Thunborg, S. F., sekreterare.

Suppleanter.

Arbetsgivarrepresentanter:

Ahlén, A. E., direktör.

Bäckman, O. H., grosshandlare.

Eriksson, C. E., ombudsman.

Gustavson, Amandus V. N., målarmästare, stadsfullm.

Widgren, f. Olovsson, Olga J. B., fru, stadsfullm.

Arbetarrepresentanter:

Eriksson, Axel, ombudsman.

Eriksson, Anna M. K., städerska.

Lindholm, H. G., typograf.

Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Åsbrink, P., ombudsman.

Jourhavande ledamöter.

Styrman, G. A., direktör, stadsfullm.

Thunborg, S. F., sekreterare.

Kassaförvaltare.

Hagberg, J. E. H., kassör; Söderbäck, K. F., direktör (suppl.).

Protokollsförare och sekreterare

(500 kr.).

Skogh, S. A., tf. byråinspektör.

Revisorer.

För revisionen av styrelsens räkenskaper och förvaltning utses årligen tre revisorer, av vilka en utses av överståthållarämbetet och två av stadsfullmäktige. Vid utseende av revisorer skola stadsfullmäktige tillika utse två suppleanter.

Lundberg, A. N. V., uppbördsintendent (utsedd av överståthållarämbetet).

Lindberg, B. R., grosshandlare (utsedd av stadsfullm.).

Ström, A. F., murare, ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter:

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru (utsedd av stadsfullm.).

Grimlund, H. V. A., rektor, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Direktör (20)

(dessutom tilläggsarvode 1,500 kr.).

Gruftman, S.; t. 10 42 97.

Manliga avdelningen.*Förste assistenter (15).*

Svenson, H. E.; Eriksson, L. H.

Andre assistenter (13).

Schön, A. F.; Olsson, B. F.; Hellman, J. A.; Thunander, K. D.

Nio *extra expeditiionsbiträden* (4,500—2,340 kr.).

Föreståndare för de särskilda avdelningarna (5,400—4,800 kr.).

Strömberg, C. A. C. V. (sjömansförmedlingen);
Lindberg, V. A. (ungdomsförmedlingen).

En *assistent* vid sjömansförmedlingen (3,900 kr.).

Kvinnliga avdelningen.*Första assistent (13).*

Traung, f. Bäckström, Märta.

Andra assistenter (11).

Olson, Sigrd C.; Richert, f. Hesselius, Gunel S. M.; Carlsson, Berta M. T.; Lidberg, Delia S.; Becker, f. Mellberg, Hertha A.; Malmberg, Sigrd E.; Barck-Lagergren, Kajsa I. G.; Thysell, Siri M. C.

Tio *extra expeditiionsbiträden* (3,720—2,100 kr.), en *extra telefonist* (2,580 kr.).

Förste vaktmästare (7).

Eriksson, C. F.

Två *vaktmästare* (6) samt *vaktmästarbiträden*.

Stockholms stads polisnämnd.

Polisnämnden.

Stadshuset, K.; t. »stadshuset».

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, vilken trädde i kraft den 1 jan. 1926, skall riket för polisverksamhetens upprätthållande vara indelat i polisdistrikt. Varje stad utgör ett särskilt polisdistrikt. Enligt 13 § i nämnda lag äger stad liksom även annan kommun, som bildar eget polisdistrikt, tillsätta en polisnämnd, med uppgift huvudsakligen att vara ett organ för den kommunala finansförvaltningen i avseende å polisväsendet. Polisnämnd — vilken icke äger taga befattning med fråga, som faller under polischefens befälsmyndighet — tillkommer särskilt att upprätta förslag till löne-, omkostnads- och, i förekommande fall, pensionsstat för polisväsendet i polisdistriktet samt till erforderliga ändringar i dettas polisorganisation, att förvalta till polisväsendet anslagna medel och för polisväsendet använda fastigheter och annan egendom, samt att till vederbörande myndigheter avgiva yttranden och göra framställning i frågor av mera allmän betydelse för polisväsendet. Innan ordinarie befattningshavare vid polisväsendet tillsättes, skall, efter det polischefen yttrat sig angående de sökande, även polisnämnden hava erhållit tillfälle att till länsstyrelsen (överståthållarämbetet) avgiva sådant yttrande.

Med stöd av dessa lagbestämmelser beslöt stadsfullmäktige den 15 febr. 1926 att tillsätta en *Stockholms stads polisnämnd*, vilken sedan trädde i verksamhet den 1 maj s. å.

Enligt sin instruktion skall polisnämnden med den befogenhet, som enligt lagen om polisväsendet i riket eller annan allmän författning kan tillkomma sådan nämnd, handlägga frågor rörande polisväsendet i Stockholms polisdistrikt. (Jfr i övrigt sid. 5 ff.)

Polisnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Vid valet skall, därest så åskas av minst en sjättedel av de väljande, proportionellt valsätt användas. Nämnden skall årligen inom sig utse en vice ordförande. Polismästaren eller någon, som under honom har anställning vid polisväsendet, får ej vara ledamot eller suppleant i polisnämnden. Polismästaren skall vara skyldig att lämna polisnämnden alla de upplysningar angående polisdistriktets polisväsende, som nämnden för fullgörande av sitt uppdrag behöver.

I den mån polisverkets räkenskaper äro underkastade stadsfullmäktiges revisionsgranskning, skola desamma, tillika med hos polisnämnden förda protokoll, tillhandahållas polisverkets revisorer.

Författningar. Lag om polisväsendet i riket 6 juni 1925, med ändr. 16 maj 1929 samt 17 juni och 16 sept. 1932. K. polisreglemente för riket 26 sept. 1925, med ändr. 11 jan. 1928, 16 sept. 1932 och 24 april 1936. Instruktion för Stockholms stads polisnämnd, fastställd av k. m:t 16 april 1926, med ändr. 1 aug. 1930. *Stat år 1937.* Utgifter: 4,550 kr.

Polisnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Björklund, C. G., borgarråd, stadsfullm.; mottagning: alla vardagar, utom tisdagar och fredagar, 11—12.

Vice ordförande.

***von Porat, T. G. H.**, direktör.

Övriga ledamöter.

***Branting, G.**, advokat, stadsfullm.
Ferm, A. V., snickare, stadsfullm.
Nilsson, Olof, direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Ossbahr, C. P.**, protokollssekreterare, stadsfullm.
***Carström, A. E.**, spårvägsman, stadsfullm.
Stenholm, R. W., journalist.
Axi, S. G. E., fängelsedirektör, stadsfullm.

Sekreterare (1,980 kr.).

Malmros, N. (se sid. 91).

Ett vaktmästarbiträde (240 kr.).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av polisverkets räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Eriksson, J. E. Martin, ombudsman, ordf.
Nord, J. M., journalist.
Siljeström, E. G. H., revisionssekreterare.

Suppleanter:

Flygare, B. O., kontorsskrivare.
Lundwall, N. D., bankkamrerare.

¹⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara; herr Stenholm är därjämte ersättare för ordföranden.